

**SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY
2009/73/ES**

ze dne 13. července 2009

**o společných pravidlech pro vnitřní trh se zemním plynem
a o zrušení směrnice 2003/55/ES**

(Text s významem pro EHP)

KAPITOLA I

PŘEDMĚT, OBLAST PŮSOBNOSTI A DEFINICE

Článek 1

Předmět a oblast působnosti

1. Tato směrnice stanoví společná pravidla pro přepravu, distribuci, dodávku a skladování zemního plynu. Stanoví pravidla týkající se organizace a fungování odvětví zemního plynu, přístupu na trh, kritérií a postupů pro udělování povolení pro přepravu, distribuci, dodávky a skladování zemního plynu, jakož i pravidla pro provozování soustav.

2. Pravidla, která tato směrnice stanoví pro zemní plyn, včetně zkapalněného zemního plynu (LNG), se nediskriminačním způsobem použijí rovněž na bioplyn a jiné druhy plynu z biomasy nebo další druhy plynu, pokud je technicky možné bezpečně tyto druhy plynu vtláčovat a přepravovat soustavou zemního plynu.

Článek 2

Definice

Pro účely této směrnice se rozumí:

1. „plynárenským podnikem“ fyzická nebo právnická osoba, která vykonává alespoň jednu z těchto funkcí: výroba, přeprava, distribuce, dodávky, nákup nebo skladování zemního plynu, včetně LNG, a která zajišťuje obchodní, technické nebo údržbářské úkoly související s těmito funkcemi, s výjimkou konečných spotřebitelů;
2. „těžební plynovodní sítí“ potrubí nebo potrubní síť provozovaná nebo zkonstruovaná jako součást projektu na výrobu (těžbu) ropy nebo plynu nebo používaná k přepravě zemního plynu z jednoho nebo více těžebních míst tohoto typu do zpracovatelského závodu nebo terminálu anebo konečného přístavního terminálu;
3. „přeprou“ přeprava zemního plynu sítí tvořenou zejména vysokotlakými plynovody, nikoli těžebními plynovody ani částmi vysokotlakých plynovodů používaných především v rámci místní distribuce zemního plynu pro jeho dopravu k zákazníkům, ale nikoli pro dodávku.

▼ B

4. „provozovatelem přepravní soustavy“ fyzická nebo právnická osoba, která provádí přepravu a odpovídá za provoz, údržbu a v případě potřeby za rozvoj přepravní soustavy v dané oblasti a případně za její propojení s jinými soustavami a za zabezpečení dlouhodobé schopnosti soustavy uspokojovat přiměřenou poptávku po přepravě plynu;
5. „distribučí“ přeprava zemního plynu místními nebo oblastními potrubními sítěmi s cílem jeho dodávek zákazníkům, avšak s vyloučením dodávek samotných;
6. „provozovatelem distribuční soustavy“ fyzická nebo právnická osoba, která provádí distribuci a odpovídá za provoz, údržbu a v případě potřeby za rozvoj distribuční soustavy v dané oblasti, a případně za její propojení s jinými soustavami a za zabezpečení dlouhodobé schopnosti soustavy uspokojovat přiměřenou poptávku po distribuci plynu;
7. „dodávkami“ prodej, včetně dalšího prodeje, zemního plynu, včetně LNG, zákazníkům;
8. „dodavatelským podnikem“ fyzická nebo právnická osoba, která provádí dodávky;
9. „skladovacím zařízením“ zařízení používané pro skladování zemního plynu, které patří plynárenskému podniku nebo jím je provozováno, včetně zařízení LNG používaného pro skladování, avšak s výjimkou části používané pro výrobní činnosti a s výjimkou zařízení vyhrazeného výhradně pro provozovatele přepravní soustavy při plnění jejich úkolů;
10. „provozovatelem skladovacího zařízení“ fyzická nebo právnická osoba, která provádí skladování a odpovídá za provoz skladovacího zařízení;
11. „zařízením LNG“ terminál, který se používá pro zkapalnění zemního plynu nebo dovoz, vyložení a znovuzplynování LNG a které zahrnuje pomocné služby a prozatímní skladování nezbytné k znovuzplynování a k následnému dodání do přepravní soustavy, avšak nezahrnuje žádnou část terminálů LNG používanou ke skladování;
12. „provozovatelem zařízení LNG“ jakákoli fyzická nebo právnická osoba, která provádí zkapalnění zemního plynu, nebo dovoz, vykládku a znovuzplynování LNG a odpovídá za provoz zařízení LNG;
13. „soustavou“ jakákoli přepravní nebo distribuční síť, zařízení LNG nebo skladovací zařízení, která patří plynárenskému podniku nebo je plynárenským podnikem provozována, včetně skladování v potrubí, a její zařízení poskytující pomocné služby, jakož i zařízení podniků ve skupině nezbytná pro zajištění přístupu k přepravě, distribuci a LNG;

▼ B

14. „pomocnými službami“ všechny služby potřebné k přístupu k přepravní nebo distribuční síti nebo zařízení LNG, skladovacím zařízením nebo k jejich provozování, včetně zařízení pro vyrovnávání zatížení soustavy, smíchávání a vstříkávání inertních plynů, s výjimkou zařízení vyhrazených výhradně pro provozovatele přepravní soustavy při plnění jejich úkolů;
15. „skladováním v potrubí“ skladování plynu stlačením v plynárenských přepravních a distribučních soustavách, s výjimkou zařízení vyhrazených výhradně pro provozovatele přepravní soustavy při plnění jejich úkolů;
16. „propojenou soustavou“ několik soustav, které jsou navzájem propojeny;

▼ M2

17. „propojovacím vedením“ dálkový přepravní plynovod, který překračuje nebo přesahuje hranice mezi členskými státy za účelem propojení vnitrostátní přepravní soustavy těchto členských států, nebo dálkový přepravní plynovod mezi členským státem a třetí zemí až po území členských států nebo teritoriální moře tohoto členského státu;

▼ B

18. „přímým vedením“ potrubí pro přepravu zemního plynu doplňující propojenou soustavu;
19. „integrováním plynárenským podnikem“ vertikálně nebo horizontálně integrovaný podnik;
20. „vertikálně integrováním podnikem“ plynárenský podnik nebo skupina plynárenských podniků, v nichž je tatáž osoba oprávněna nebo jsou tytéž osoby oprávněny, a to přímo nebo nepřímo, vykonávat kontrolu, a v nichž podnik nebo skupina podniků vykonává alespoň jednu z funkcí přepravy, distribuce, LNG nebo skladování a alespoň jednu z funkcí výroby (těžby) nebo dodávek zemního plynu;
21. „horizontálně integrováním podnikem“ podnik vykonávající alespoň jednu z funkcí výroby, přepravy, distribuce, dodávek nebo skladování zemního plynu a další funkci, která nesouvisí se zemním plynem;
22. „podnikem ve skupině“ podnik ve skupině ve smyslu článku 41 sedmé směrnice Rady 83/349/EHS ze dne 13. června 1983, založené na čl. 44 odst. 2 písm. g) ⁽¹⁾ Smlouvy, o konsolidovaných účetních závěrkách ⁽²⁾, nebo přidružený podnik ve smyslu čl. 33 odst. 1 uvedené směrnice nebo podnik patřící stejným podílníkům;
23. „uživitelem soustavy“ fyzická nebo právnická osoba dodávající do soustavy nebo odebírající ze soustavy;
24. „zákazníkem“ velkoodběratel a konečný spotřebitel zemního plynu a plynárenský podnik, který nakupuje zemní plyn;

⁽¹⁾ Název směrnice 83/349/EHS byl upraven s ohledem na přečíslování článků Smlouvy o založení Evropského společenství v souladu s článkem 12 Amsterodamské smlouvy; původní odkaz byl na čl. 54 odst. 3 písm. g).

⁽²⁾ Úř. věst. L 193, 18.7.1983, s. 1.

▼ B

25. „zákazníkem v domácnosti“ zákazník nakupující zemní plyn pro vlastní potřebu v domácnosti;
26. „zákazníkem mimo domácnost“ zákazník nakupující zemní plyn, který není určen pro vlastní potřebu v domácnosti;
27. „konečným spotřebitelem“ zákazník nakupující zemní plyn pro vlastní potřebu;
28. „oprávněným zákazníkem“ zákazník, který může volně nakupovat zemní plyn od dodavatele, jehož si zvolí, ve smyslu článku 37;
29. „velkoodběratelem“ fyzická nebo právnická osoba, jiná než provozovatel přepravní nebo distribuční soustavy, která nakupuje zemní plyn pro účely jeho dalšího prodeje v rámci nebo mimo rámec soustavy, na jejímž území je usazena;
30. „dlouhodobým plánováním“ plánování zásobovací a přepravní kapacity plynárenských podniků na dlouhodobém základě s cílem pokrýt poptávku po zemním plynu v soustavě, zajistit různorodost zdrojů a zabezpečit dodávky zákazníkům;
31. „vznikajícím trhem“ členský stát, ve kterém první obchodní dodávky na základě jeho první dlouhodobé smlouvy na dodávky zemního plynu byly provedeny nejdříve před deseti lety;
32. „bezpečností“ bezpečnost dodávek zemního plynu a technická bezpečnost.
33. „novou infrastrukturou“ infrastruktura, která není dokončena ke dni 4. srpna 2003;
34. „smlouvou na dodávky zemního plynu“ smlouva o dodávkách zemního plynu, která však nezahrnuje derivát na zemní plyn;
35. „derivátem na zemní plyn“ finanční nástroj uvedený v bodech 5, 6 nebo 7 oddílu C přílohy I směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/39/ES ze dne 21. dubna 2004 o trzích finančních nástrojů ⁽¹⁾, pokud se daný nástroj týká zemního plynu;
36. „kontrolou“ jakákoliv práva, smlouvy nebo jiné prostředky, které jednotlivě nebo společně a s ohledem na dané skutečnosti nebo právní předpisy poskytují možnost uplatnění rozhodujícího vlivu v určitém podniku, zejména na základě:
 - a) vlastnických práv nebo práv užívání všech aktiv podniku nebo jejich částí;
 - b) práv nebo smluv, které poskytují rozhodující vliv na složení, hlasování nebo rozhodování orgánů podniku.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 145, 30.4.2004, s. 1.

KAPITOLA II

OBECNÁ PRAVIDLA ORGANIZACE ODVĚTVÍ

Článek 3

Povinnosti veřejné služby a ochrana zákazníků

1. Členské státy zajistí na základě svého institucionálního uspořádání, při zohlednění zásady subsidiarity a aniž je dotčen odstavec 2, aby byly plynárenské podniky provozovány v souladu se zásadami této směrnice s cílem dosáhnout konkurenčního a bezpečného trhu se zemním plynem udržitelného z hlediska životního prostředí a aby žádný z nich nebyl diskriminován z hlediska svých práv nebo povinností.

2. S plným ohledem na příslušná ustanovení Smlouvy, zejména na její článek 86, mohou členské státy uložit z důvodů obecného hospodářského zájmu podnikům působícím v odvětví zemního plynu povinnosti veřejné služby, které se mohou týkat bezpečnosti, včetně bezpečnosti dodávek, pravidelnosti, kvality a cen dodávek, jakož i ochrany životního prostředí, včetně energetické účinnosti, energie z obnovitelných zdrojů a ochrany klimatu. Tyto povinnosti jsou jasně vymezené, transparentní, nediskriminační a ověřitelné a zaručují plynárenským podnikům Společenství rovnost přístupu ke spotřebitelům v jednotlivých členských státech. Ve vztahu k bezpečnosti dodávek, energetické účinnosti a řízení poptávky a v zájmu plnění cílů v oblasti životního prostředí a cílů v oblasti energie z obnovitelných zdrojů uvedených v tomto odstavci mohou členské státy zavést dlouhodobé plánování, přičemž berou v úvahu možnost, že o přístup k soustavě by mohly mít zájem třetí osoby.

3. Členské státy přijmou vhodná opatření na ochranu konečných spotřebitelů, a zejména zabezpečí, aby existovaly dostatečné záruky na ochranu zranitelných zákazníků. V této souvislosti vypracuje každý členský stát definici zranitelných zákazníků, která se může vztahovat na energetickou chudobu a mj. i na zákaz odpojení plynu těmto zákazníkům v kritických situacích. Členské státy zajistí, aby byla dodržována práva a povinnosti, která se týkají zranitelných zákazníků. Zejména přijmou vhodná opatření na ochranu konečných spotřebitelů z odlehklých oblastí připojených k plynárenské soustavě. Členské státy mohou určit dodavatele poslední instance pro zákazníky připojené k plynárenské soustavě. Členské státy zajistí vysokou úroveň ochrany spotřebitele, zejména pokud jde o transparentnost týkající se smluvních podmínek, obecných informací a mechanismů řešení sporů. Členské státy zajistí, aby byl oprávněný zákazník skutečně schopen přejít snadno k novému dodavateli. Tato opatření musí zahrnovat opatření uvedená v příloze I, alespoň pokud jde o zákazníky v domácnostech.

4. Členské státy přijmou vhodná opatření, například národní energetické akční plány, poskytující výhody v systémech sociálního zabezpečení, k zajištění nezbytných dodávek plynu pro zranitelné zákazníky nebo na podporu zlepšování energetické účinnosti s cílem řešit zjištěné případy energetické chudoby, a to i v širším kontextu chudoby. Tato

▼B

opatření nesmí bránit účinnému otevření trhu stanovenému v článku 37 ani fungování trhu a jsou případně oznámena Komisi v souladu s ustanoveními odstavce 11. V oznámení se neuvádějí opatření přijatá v rámci obecného systému sociálního zabezpečení.

5. Členské státy zajistí, aby měli všichni zákazníci připojení k plynárenské síti právo na dodávky zemního plynu od dodavatele, bude-li s tím dodavatel souhlasit, bez ohledu na to, v jakém členském státě je dodavatel registrován, dodrží-li tento dodavatel příslušná pravidla pro obchodování a vyrovnávání a v souladu s požadavky na bezpečnost dodávek. V tomto ohledu přijmou členské státy veškerá nezbytná opatření, aby zajistily, že správní postupy nejsou překážkou pro dodavatelské podniky, které jsou již zaregistrovány v jiném členském státě.

6. Členské státy zajistí, aby:

a) v případě, že si zákazník přeje změnit dodavatele, a dodrží přitom podmínky smlouvy, byla tato změna provedena dotčeným provozovatelem nebo dotčenými provozovateli ve lhůtě tří týdnů, a

b) zákazníci byli oprávněni obdržet veškeré příslušné údaje o spotřebě.

Členské státy zajistí, aby práva uvedená v bodech a) a b) prvního pododstavce byla přiznána všem zákazníkům, a to bez diskriminace z hlediska nákladů, úsilí či času.

7. Členské státy přijmou vhodná opatření na dosažení cílů sociální a hospodářské soudržnosti, ochrany životního prostředí, která mohou zahrnovat prostředky pro boj proti změně klimatu, a bezpečnosti dodávek. K těmto opatřením může patřit zejména poskytování přiměřených hospodářských pobídek s využitím, tam kde je to vhodné, všech stávajících vnitrostátních nástrojů a nástrojů Společenství, za účelem údržby a výstavby nezbytné síťové infrastruktury, včetně propojovací kapacity.

8. Členské státy nebo, stanovil-li tak daný členský stát, jeho regulační orgán ve snaze podpořit energetickou účinnost vydají důrazné doporučení, aby plynárenské podniky optimalizovaly využívání zemního plynu například tím, že budou poskytovat služby v oblasti hospodaření s energií, vypracují inovační vzorce pro výpočet ceny, nebo případně zavedou inteligentní měřicí systémy či inteligentní sítě.

9. Členské státy zajistí, aby byla zřízena jednotná kontaktní místa, na nichž budou spotřebitelům k dispozici veškeré potřebné informace o jejich právech, platných právních předpisech a prostředcích řešení sporů, které mají v případě sporu k dispozici. Tato kontaktní místa mohou být součástí kontaktních míst poskytujících spotřebitelům obecné informace.

Členské státy zajistí zavedení nezávislých mechanismů, jako je např. ombudsman pro energetiku nebo orgán sdružující spotřebitele, jež zajistí účinné projednání stížností a mimosoudní urovnávání sporů.

▼B

10. Členské státy se mohou rozhodnout neuplatňovat článek 4 na oblast distribuce, pokud by jeho použití právně nebo fakticky bránilo plnění povinností uložených plynárenským podnikům z důvodů obecného hospodářského zájmu a pokud by rozvoj obchodu nebyl ovlivněn do té míry, že by to bylo v rozporu se zájmy Společenství. Zájmy Společenství mimo jiné zahrnují hospodářskou soutěž s ohledem na oprávněné zákazníky v souladu s touto směrnicí a s článkem 86 Smlouvy.

11. Členské státy při provádění této směrnice informují Komisi o všech opatřeních přijatých pro plnění povinností veřejné služby, včetně ochrany spotřebitele a životního prostředí, a o jejich možném vlivu na vnitrostátní nebo mezinárodní hospodářskou soutěž, a to bez ohledu na to, zda tato opatření vyžadují výjimku z ustanovení této směrnice či nikoliv. Členské státy pak Komisi každé dva roky oznámí všechny změny těchto opatření, a to bez ohledu na to, zda vyžadují výjimku z této směrnice či nikoliv.

12. Komise po konzultaci s příslušnými zúčastněnými subjekty včetně členských států, národních regulačních orgánů, spotřebitelských organizací a plynárenských podniků vypracuje srozumitelný a stručný kontrolní seznam spotřebitele energie obsahující praktické informace o právech spotřebitelů energie. Členské státy zajistí, že dodavatelé zemního plynu nebo provozovatelé distribuční soustavy ve spolupráci s regulačním orgánem podniknou nezbytné kroky, aby předali všem svým spotřebitelům kopii kontrolního seznamu spotřebitele a zajistili jeho zveřejnění.

Článek 4

Udělování povolení

1. Je-li pro výstavbu nebo provozování plynárenského zařízení nutné povolení (například licence, povolení, koncese, souhlas nebo schválení), udělí členské státy nebo jimi určené příslušné orgány povolení pro výstavbu nebo provozování takových zařízení, potrubí a souvisejícího vybavení na svém území v souladu s odstavci 2 až 4. Členské státy nebo jimi určené příslušné orgány mohou rovněž udělovat na stejném základě povolení pro dodávky zemního plynu a povolení pro velkoobchoděratele.

2. Pokud mají členské státy systém udělování povolení, stanoví cíl a nediskriminační kritéria, které má splnit podnik žádající o povolení pro výstavbu nebo provozování plynárenských zařízení nebo podnik žádající o povolení dodávat zemní plyn. Nediskriminační kritéria a postupy pro udělování povolení se zveřejňují. Členské státy zajistí, aby řízení, v němž se uděluje povolení pro zařízení, plynovody a související vybavení, v případě potřeby zohledňovalo význam projektu pro vnitřní trh se zemním plynem.

3. Členské státy zajistí, aby důvody pro odmítnutí udělení povolení byly objektivní a nediskriminační a aby byly sděleny žadateli. Důvody odmítnutí jsou pro informaci oznamovány Komisi. Členské státy zavedou postup, který umožní žadateli podat proti takovým odmítnutím opravný prostředek.

▼B

4. Při rozvoji nově zásobovaných oblastí a v zájmu efektivního provozu obecně a aniž je dotčen článek 38, mohou členské státy odepřít udělení dalšího povolení k výstavbě nebo provozování distribučních potrubních soustav v určité oblasti, pokud jsou v této oblasti tyto potrubní soustavy vybudovány nebo jsou navrženy k výstavbě a pokud stávající nebo navrhovaná kapacita není využita.

▼M1**▼B***Článek 6***Regionální solidarita**

1. K zajištění bezpečných dodávek zemního plynu na vnitřní trh budou členské státy spolupracovat, aby podpořily regionální a dvoustrannou solidaritu.

2. Tato spolupráce se vztahuje na situace, které v krátkodobém horizontu vedou nebo mohou vést k vážnému narušení dodávek do členského státu. Tato spolupráce zahrnuje:

- a) koordinaci vnitrostátních nouzových opatření uvedených v článku 8 směrnice Rady 2004/67/ES ze dne 26. dubna 2004 o opatřeních na zajištění bezpečnosti dodávek zemního plynu ⁽¹⁾;
- b) stanovení a v případě potřeby rozvoj a modernizaci propojení elektroenergetických a plynárenských sítí; a
- c) podmínky a praktické postupy vzájemné pomoci.

3. Komise a ostatní členské státy jsou o této spolupráci průběžně informovány.

4. Komise může pro regionální spolupráci založenou na solidaritě přijmout rámcové pokyny. Tato opatření, jež mají za účel změnit jiné než podstatné prvky této směrnice jejím doplněním, se přijímají regulačním postupem s kontrolou podle čl. 51odst. 3.

*Článek 7***Podpora regionální spolupráce**

1. Členské státy a regulační orgány budou mezi sebou vzájemně spolupracovat za účelem integrace svých vnitrostátních trhů na jedné nebo více regionálních úrovních, což je prvním krokem k vytvoření plně

⁽¹⁾ Úř. věst. L 127, 29.4.2004, s. 92.

▼B

liberalizovaného vnitřního trhu. Regulační orgány, stanoví-li tak členský stát, nebo členské státy podporují a usnadňují zejména spolupráci provozovatelů přepravních soustav na regionální úrovni, a to i pokud jde o přeshraniční záležitosti, s cílem vytvořit konkurenceschopný vnitřní trh se zemním plynem a zasazují se o soulad svého právního, regulačního a také technického rámce a usnadňují integraci izolovaných soustav, v jejichž důsledku se ve Společenství stále ještě vyskytují izolované trhy se zemním plynem. Zeměpisné oblasti, na něž se tato regionální spolupráce vztahuje, zahrnují spolupráci v zeměpisných oblastech vymezených v souladu s čl. 12 odst. 3 nařízení (ES) č. 715/2009. Tato spolupráce může zahrnovat jiné zeměpisné oblasti.

2. Agentura spolupracuje s národními regulačními orgány a provozovateli přepravní soustavy, aby zajistila soulad regulačních rámců mezi regiony za účelem vytvoření konkurenceschopného vnitřního trhu se zemním plynem. Pokud se agentura domnívá, že jsou potřebná závazná pravidla pro tuto spolupráci, vydá vhodná doporučení.

3. Členské státy zajistí prováděním této směrnice, že provozovatelé přepravní soustavy budou mít jeden nebo více integrovaných systémů na regionální úrovni zahrnujících dva nebo více členských států za účelem přidělování kapacit a kontroly bezpečnosti sítě.

4. Pokud se společného podniku zřízeného za účelem uskutečňování spolupráce účastní vertikálně integrovaní provozovatelé přepravní soustavy, společný podnik vypracuje a zavede program shody, který stanoví opatření přijatá s cílem zajistit, aby bylo vyloučeno diskriminační chování a chování v rozporu se zásadami hospodářské soutěže. Program shody stanoví konkrétní povinnosti zaměstnanců pro splnění cíle vyloučení diskriminačního a protisoutěžního jednání. Program shody podléhá schválení agenturou. Soulad s programem nezávisle sledují kontrolóři shody vertikálně integrovaných provozovatelů přepravní soustavy.

*Článek 8***Technické předpisy**

Regulační orgány, stanoví-li tak členský stát, nebo členské státy zajistí, aby byly vypracovány a zveřejněny technické předpisy stanovující minimální technické konstrukční a provozní požadavky na připojení k systému zařízení LNG, skladovacím zařízením, ostatním přepravním nebo distribučním soustavám a přímým vedením. Tyto technické předpisy zabezpečí součinnost soustav a musí být objektivní a nediskriminační. Agentura může případně vydat vhodná doporučení týkající se dosažení souladu s těmito předpisy. Uvedené předpisy jsou sdělovány Komisi postupem podle článku 8 směrnice Evropského parlamentu a Rady 98/34/ES ze dne 22. června 1998 o postupu při poskytování informací v oblasti technických norem a předpisů a předpisů pro služby informační společnosti (1).

(1) Úř. věst. L 204, 21.7.1998, s. 37.

KAPITOLA III
PŘEPRAVA, SKLADOVÁNÍ A LNG

Článek 9

Oddělení přepravních soustav a provozovatelů přepravních soustav

1. Členské státy zajistí, aby ode dne 3. března 2012:
 - a) každý podnik, který vlastní přepravní soustavu, působil jako provozovatel přepravní soustavy;
 - b) tatáž osoba nebo tytéž osoby nebyly oprávněny:
 - i) přímo nebo nepřímo vykonávat kontrolu nad podnikem vykonávajícím funkci výroby nebo dodávek ani přímo nebo nepřímo vykonávat kontrolu nad provozovatelem přepravní soustavy nebo nad přepravní soustavou nebo uplatňovat ve vztahu k nim jakékoli právo, nebo
 - ii) přímo nebo nepřímo vykonávat kontrolu nad provozovatelem přepravní soustavy nebo nad přepravní soustavou ani přímo nebo nepřímo vykonávat kontrolu nad podnikem vykonávajícím funkci výroby nebo dodávek nebo uplatňovat ve vztahu k němu jakékoli právo;
 - c) tatáž osoba nebo tytéž osoby nebyly oprávněny jmenovat členy dozorčí rady provozovatele přepravní soustavy nebo přepravní soustavy, jejich správní rady nebo orgánů, které podnik právně zastupují, ani přímo nebo nepřímo vykonávat kontrolu nad podnikem vykonávajícím funkci výroby nebo dodávek nebo uplatňovat ve vztahu k němu jakékoli právo; a
 - d) tatáž osoba nebyla oprávněna být členem dozorčí rady, správní rady nebo orgánů, které podnik právně zastupují, a to jak podniku vykonávajícího funkci výroby či dodávek, tak provozovatele přepravní soustavy či přepravní soustavy.
2. Práva podle odst. 1 písm. b) a c) zahrnují zejména:
 - a) pravomoc vykonávat hlasovací práva;
 - b) pravomoc jmenovat členy dozorčí rady, správní rady nebo orgánů, které podnik právně zastupují; nebo
 - c) právo držet většinový podíl.
3. Pro účely odst. 1 písm. b) pojem „podnik vykonávající funkci výroby či dodávek“ zahrnuje „podnik vykonávající funkci výroby a dodávek“ ve smyslu směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/72/ES ze dne 13. července 2009 o společných pravidlech pro vnitřní trh s elektřinou⁽¹⁾ „a pojmy provozovatel přepravní soustavy“ a „přepravní soustava“ zahrnují pojmy „provozovatel přenosové soustavy“ a „přenosová soustava“ ve smyslu uvedené směrnice.

⁽¹⁾ Viz strana 55 v tomto čísle Úředního věstníku.

▼ B

4. Členské státy mohou povolit odchylky od odst. 1 písm. b) a c) do dne 3. března 2013 za podmínky, že provozovatelé přepravní soustavy nejsou součástí vertikálně integrovaného podniku.

5. Povinnost stanovená v odst. 1 písm. a) tohoto článku se považuje za splněnou, pokud dva nebo více podniků vlastnících přepravní soustavy vytvořilo společný podnik, který působí jako provozovatel přepravní soustavy ve dvou nebo více členských státech pro dotčené přepravní soustavy. Součástí společného podniku nesmí být žádný jiný podnik, pokud nebyl schválen podle článku 14 jako nezávislý provozovatel soustavy nebo jako nezávislý provozovatel přepravní soustavy pro účely kapitoly IV.

6. Pro účely provádění tohoto článku se za tutéž osobu nebo tytéž osoby nepovažují dva samostatné veřejnoprávní subjekty vykonávající na jedné straně kontrolu nad provozovatelem přepravní soustavy nebo nad přepravní soustavou a na straně druhé nad podnikem vykonávajícím funkci výroby nebo dodávek, pokud je osobou uvedenou v odst. 1 písm. b), c) a d) členský stát nebo jiný veřejnoprávní subjekt.

7. Členské státy zajistí, aby ani informace, které mají z obchodního hlediska citlivou povahu, uvedené v čl. 16 a uchovávané provozovatelem přepravní soustavy, který byl součástí vertikálně integrovaného podniku, nebyly přeneseny a ani pracovníci tohoto provozovatele přepravní soustavy nebyli převedeni do podniků vykonávajících funkci výroby a dodávek.

▼ M2

8. Pokud ke dni 3. září 2009 patřila příslušná přepravní soustava vertikálně integrovanému podniku, může se členský stát rozhodnout nepoužít odstavec 1. V případě části přepravní soustavy propojující členský stát se třetí zemí mezi hranicemi tohoto členského státu a prvním připojovacím bodem k síti tohoto členského státu, pokud příslušná přepravní soustava patří ke dni 23. května 2019 vertikálně integrovanému podniku, může se členský stát rozhodnout nepoužít odstavec 1.

▼ B

V takovém případě tyto členské státy buď:

- a) určí nezávislého provozovatele soustavy v souladu s článkem 14, nebo
- b) splní ustanovení kapitoly IV.

▼ M2

9. Pokud ke dni 3. září 2009 patřila příslušná přepravní soustava vertikálně integrovanému podniku a jsou zavedena opatření, která zaručují účinnější nezávislost provozovatele přepravní soustavy než ustanovení kapitoly IV, může se členský stát rozhodnout nepoužít odstavec 1 tohoto článku.

V případě části přepravní soustavy propojující členský stát se třetí zemí mezi hranicemi tohoto členského státu a prvním připojovacím bodem k síti tohoto členského státu, pokud příslušná přepravní soustava patří ke dni 23. května 2019 vertikálně integrovanému podniku a jsou zavedena opatření, která zaručují účinnější nezávislost provozovatele přepravní soustavy než ustanovení kapitoly IV, může se členský stát rozhodnout nepoužít odstavec 1 tohoto článku.

▼B

10. Před schválením a určením podniku jako provozovatele přepravní soustavy podle odstavce 9 tohoto článku je tento podnik certifikován postupy podle čl. 10 odst. 4, 5 a 6 této směrnice a článku 3 nařízení (ES) č. 715/2009, kterým Komise ověří, že zavedená opatření jasně zaručují účinnější nezávislost provozovatele přepravní soustavy než ustanovení kapitoly IV.

11. Vertikálně integrovaným podnikům, které vlastní přepravní soustavu, nesmí být v žádném případě bráněno podniknout kroky k dosažení souladu s odstavcem 1.

12. Podniky vykonávající některou z funkcí výroby nebo dodávek nesmějí být v žádném případě schopny přímo nebo nepřímo převzít kontrolu nad oddělenými provozovateli přepravní soustavy v členských státech, které uplatňují odstavec 1, nebo ve vztahu k těmto provozovatelům uplatňovat jakékoli právo.

*Článek 10***Určení a certifikace provozovatelů přepravních soustav**

1. Před schválením a určením podniku jako provozovatele přepravní soustavy je tento podnik certifikován postupy podle odstavců 4, 5 a 6 tohoto článku a článku 3 nařízení (ES) č. 715/2009.

2. Členské státy schválí a určí jako provozovatele přepravní soustavy podniky, které vlastní přepravní soustavu a které byly podle certifikačního postupu certifikovány národním regulačním orgánem jako podniky splňující požadavky článku 9. Určení provozovatelů přepravní soustavy se oznámí Komisi a zveřejní v Úředním věstníku Evropské unie.

3. Provozovatelé přepravní soustavy oznámí regulačnímu orgánu každou plánovanou transakci, která by si mohla vyžádat nové posouzení jejich souladu s požadavky článku 9.

4. Regulační orgány sledují, zda provozovatelé přepravní soustavy trvale splňují požadavky článku 9. K zajištění souladu s těmito požadavky zahájí certifikační postup:

- a) na základě oznámení podaného provozovatelem přepravní soustavy podle odstavce 3;
- b) z vlastního podnětu, pokud je jim známo, že plánovaná změna práv nebo vlivu ve vztahu k vlastníkům přepravní soustavy nebo provozovatelům přepravní soustavy může vést k porušení článku 9, nebo pokud mají důvod se domnívat, že k tomuto porušení mohlo dojít; nebo
- c) na odůvodněnou žádost Komise.

5. Regulační orgány přijmou rozhodnutí o certifikaci provozovatele přepravní soustavy do čtyř měsíců ode dne oznámení podaného provozovatelem přepravní soustavy nebo ode dne žádosti Komise. Po uplynutí této lhůty se má za to, že certifikace byla udělena. Výslovné nebo konkludentní rozhodnutí regulačního orgánu může nabýt účinnosti až po dokončení postupu stanoveného v odstavci 6.

▼B

6. Výslovné nebo konkludentní rozhodnutí o certifikaci provozovatele přepravní soustavy oznámí regulační orgán neprodleně Komisi spolu s veškerými relevantními informacemi, které se rozhodnutí týkají. Komise rozhoduje postupem podle článku 3 nařízení (ES) č. 715/2009.

7. Regulační orgány a Komise mohou vyžadovat od provozovatelů přepravní soustavy a podniků vykonávajících funkci výroby či dodávek jakékoli informace významné pro plnění úkolů podle tohoto článku.

8. Regulační orgány a Komise zachovávají důvěrnost informací, které mají z obchodního hlediska citlivou povahu.

*Článek 11***Certifikace ve vztahu ke třetím zemím**

1. Žádá-li o certifikaci vlastník přepravní soustavy nebo provozovatel přepravní soustavy kontrolovaný osobou nebo osobami ze třetí země nebo třetích zemí, uvědomí o tom regulační orgán Komisi.

Regulační orgán rovněž Komisi neprodleně uvědomí o veškerých okolnostech, které by vedly k tomu, že osoba nebo osoby ze třetí země nebo třetích zemí získají nad přepravní soustavou nebo provozovatelem přepravní soustavy kontrolu.

2. Provozovatel přepravní soustavy uvědomí regulační orgán o veškerých okolnostech, které by vedly k tomu, že osoba nebo osoby ze třetí země nebo třetích zemí získají nad přepravní soustavou nebo provozovatelem přepravní soustavy kontrolu.

3. Regulační orgán přijme návrh rozhodnutí o certifikaci provozovatele přepravní soustavy nejpozději čtyři měsíce ode dne, kdy obdržel od provozovatele přepravní soustavy příslušné informace. Regulační orgán odmítne certifikaci, pokud nebylo prokázáno:

- a) že dotčený subjekt splňuje požadavky podle článku 9; a
- b) u regulačního orgánu nebo jiného příslušného orgánu určeného členským státem, že udělení certifikace neohrozí bezpečnost dodávek energie v členském státě a Společenství. Při posuzování této otázky regulační orgán nebo jiný určený příslušný orgán zohlední:
 - i) práva a závazky Společenství ve vztahu k této třetí zemi, které vyplývají z mezinárodního práva, včetně jakékoli dohody uzavřené s jednou nebo několika třetími zeměmi, již je Společenství smluvní stranou a jež se zabývá otázkami bezpečnosti dodávek energie;
 - ii) práva a závazky členského státu ve vztahu k této třetí zemi, které vyplývají z dohod uzavřených s touto třetí zemi, pokud jsou tyto dohody v souladu s právem Společenství; a
 - iii) jiné konkrétní skutečnosti a okolnosti daného případu a dotčené třetí země.

4. Regulační orgán o rozhodnutí, jakož i o všech příslušných informacích s ním souvisejících, neprodleně uvědomí Komisi.

▼B

5. Členské státy zajistí, že dříve než regulační orgán přijme rozhodnutí o certifikaci, regulační orgán nebo určený příslušný orgán uvedený v odst. 3 písm. b) požádá Komisi o stanovisko ohledně toho, zda:

- a) dotčený subjekt splňuje požadavky podle článku 9; a
- b) udělení certifikace neohrozí bezpečnost dodávek energie do Společenství.

6. Komise posoudí žádost podle odstavce 5 co nejdříve po obdržení. Do dvou měsíců po obdržení žádosti Komise poskytne stanovisko národnímu regulačnímu orgánu nebo, byla-li žádost předložena určeným příslušným orgánem, tomuto orgánu.

Při vypracovávání stanoviska může Komise požádat o vyjádření agenturu, dotčené členské státy nebo zainteresované strany. Pokud Komise o takové vyjádření požádá, dvouměsíční lhůta se prodlouží o další dva měsíce.

Pokud Komise ve lhůtách uvedených v prvním a druhém pododstavci stanovisko nevydá, má se za to, že nemá vůči rozhodnutí regulačního orgánu žádné námitky.

7. Při posuzování toho, zda kontrola ze strany osoby nebo osob ze třetí země nebo třetích zemí ohrozí bezpečnost dodávek energie do Společenství, Komise zohlední:

- a) konkrétní skutečnosti daného případu a dotčené třetí země nebo třetích zemí; a
- b) práva a závazky Společenství ve vztahu k této třetí zemi nebo třetím zemím, které vyplývají z mezinárodního práva, včetně dohody uzavřené s jednou nebo několika třetími zeměmi, jíž je Společenství smluvní stranou a jež se zabývá otázkami bezpečnosti dodávek.

8. Národní regulační orgán přijme do dvou měsíců od uplynutí lhůty uvedené v odstavci 6 konečné rozhodnutí o certifikaci. Při přijímání konečného rozhodnutí národní regulační orgán co nejvíce zohlední stanovisko Komise. Členské státy mají v každém případě právo odmítnout certifikaci, pokud udělení certifikace ohrozí bezpečnost dodávek energie členského státu nebo bezpečnost dodávek jiného členského státu. Pokud členské státy určily, že posouzení provede jiný příslušný orgán podle odst. 3 písm. b), mohou požadovat, aby národní regulační orgán přijal konečné rozhodnutí v souladu s posouzením provedeným tímto příslušným orgánem. Konečné rozhodnutí národního regulačního orgánu a stanovisko Komise se zveřejní společně. Pokud se konečné rozhodnutí liší od stanoviska Komise, dotčený členský stát poskytne a zveřejní spolu s tímto rozhodnutím i jeho odůvodnění.

▼B

9. Tímto článkem není nijak dotčeno právo členských států vykonávat v souladu s právem Společenství vnitrostátní právní kontrolu za účelem ochrany legitimních zájmů týkajících se veřejné bezpečnosti.

10. Komise může přijmout rámcové pokyny, které podrobně stanoví postup pro uplatňování tohoto článku. Tato opatření, jež mají za účel změnit jiné než podstatné prvky této směrnice jejím doplněním, se přijímají regulativním postupem s kontrolou podle čl. 51 odst. 3.

11. Tento článek se kromě odst. 3 písm. a) uplatňuje rovněž u členských států, na které se vztahuje výjimka podle článku 49.

*Článek 12***Určení provozovatelů skladovacího zařízení a zařízení LNG**

Členské státy určí nebo požádají plynárenské podniky, které vlastní skladovací zařízení nebo zařízení LNG, aby na dobu, která má být stanovena členskými státy, a s přihlédnutím k účinnosti a hospodářské rovnováze určily jednoho nebo více provozovatelů skladovacích zařízení a zařízení LNG.

*Článek 13***Úkoly provozovatelů přepravních soustav, skladovacích zařízení nebo zařízení LNG**

1. Každý provozovatel přepravní soustavy, skladovacího zařízení nebo zařízení LNG:

- a) provozuje, udržuje a rozvíjí za přijatelných hospodářských podmínek bezpečnost, spolehlivost a účinnost přepravních soustav, skladovacích zařízení nebo zařízení LNG s cílem zajistit otevřenost trhu, s řádným ohledem na životní prostředí a při zajištění přiměřených prostředků ke splnění povinností týkajících se poskytování služeb;
- b) zajišťuje nediskriminaci mezi uživateli soustavy nebo určitými kategoriemi uživatelů soustavy, zejména pokud jde o zvýhodňování podniků ve své skupině;
- c) poskytuje všem jiným provozovatelům přepravní soustavy, skladovacího zařízení, zařízení LNG nebo distribuční soustavy dostatečné informace s cílem zajistit, aby přeprava a skladování zemního plynu probíhaly způsobem, který je slučitelný s bezpečným a účinným provozem propojené soustavy; a
- d) poskytuje uživatelům soustavy informace, které potřebují pro účinný přístup k soustavě.

2. Každý provozovatel přepravní soustavy vybuduje dostatečnou přeshraniční kapacitu za účelem integrace evropské přepravní infrastruktury, která bude splňovat veškeré z hospodářského hlediska přijatelné a technicky proveditelné požadavky na kapacity a zároveň zohledňovat bezpečnost dodávek zemního plynu.

▼ B

3. Pravidla přijatá provozovateli přepravních soustav pro vyrovnávání přepravní soustavy zemního plynu musí být objektivní, transparentní a nediskriminační, včetně pravidel pro poplatky za energetickou nerovnováhu účtované uživatelům jejich soustavy. Podmínky poskytování těchto služeb provozovateli přepravní soustavy, včetně pravidel a sazeb, se stanoví podle metodiky, která musí být v souladu s čl. 41 odst. 6, nediskriminačním a náklady odrážejícím způsobem, a zveřejní se.

4. Regulační orgány, stanoví-li tak členský stát, nebo členské státy, mohou požadovat, aby provozovatelé přenosových soustav dodržovali minimální normy pro údržbu a rozvoj přenosové soustavy, včetně propojovací kapacity.

5. Provozovatelé přepravní soustavy musí získávat energii, kterou používají k vykonávání svých funkcí, v souladu s transparentními, nediskriminačními a tržními postupy.

*Článek 14***Nezávislí provozovatelé soustav****▼ M2**

1. Pokud ke dni 3. září 2009 patřila příslušná přepravní soustava vertikálně integrovanému podniku, může se členský stát rozhodnout nepoužít čl. 9 odst. 1 a určit na návrh vlastníka přepravní soustavy nezávislého provozovatele soustavy.

V případě části přepravní soustavy propojující členský stát se třetí zemí mezi hranicemi tohoto členského státu a prvním připojovacím bodem k síti tohoto členského státu, pokud příslušná přepravní soustava patří ke dni 23. května 2019 vertikálně integrovanému podniku, může se členský stát rozhodnout nepoužít čl. 9 odst. 1 a určit na návrh vlastníka přepravní soustavy nezávislého provozovatele soustavy.

Určení nezávislého provozovatele soustavy podléhá schválení Komisí.

▼ B

2. Členský stát může nezávislého provozovatele soustavy schválit a určit, pouze tehdy pokud:

- a) kandidát na provozovatele prokázal, že splňuje požadavky čl. 9 odst. 1 písm. b), c) a d);
- b) kandidát na provozovatele prokázal, že má pro provádění úkolů podle článku 13 k dispozici potřebné finanční, technické, fyzické a lidské zdroje;
- c) kandidát na provozovatele se zavázal dodržovat desetiletý plán rozvoje sítě monitorovaný regulačním orgánem;
- d) vlastník přepravní soustavy prokázal schopnost dostát svým povinnostem podle odstavce 5. Za tím účelem poskytne všechny návrhy smluvních ujednání s ucházejícím se podnikem i s jakýmkoli dalším relevantním subjektem; a
- e) kandidát na provozovatele prokázal schopnost dostát svým povinnostem podle nařízení (ES) č. 715/2009, včetně spolupráce provozovatelů přenosové soustavy na evropské i regionální úrovni.

▼ B

3. Členské státy schválí a určí jako nezávislé provozovatele soustavy podniky, které byly certifikovány regulačním orgánem jako podniky splňující požadavky článku 11 a odst. 2 tohoto článku. Použije se certifikační postup buď podle článku 10 této směrnice a článku 3 nařízení (ES) č. 715/2009, nebo podle článku 11 této směrnice.

4. Každý nezávislý provozovatel soustavy odpovídá za udělování a správu přístupu třetích osob, včetně vybírání přístupových poplatků a poplatků za překročení kapacity, dále za provoz, údržbu a rozvoj přepravní soustavy, jakož i za zabezpečení dlouhodobé schopnosti soustavy uspokojovat přiměřenou poptávku prostřednictvím plánování investic. Při rozvoji přepravní soustavy odpovídá nezávislý provozovatel soustavy za plánování (včetně povolovacího řízení) a výstavbu nové infrastruktury a její uvedení do provozu. Pro tento účel působí nezávislý provozovatel soustavy jako provozovatel přepravní soustavy v souladu s touto kapitolou. Vlastník přepravní soustavy nesmí být odpovědný za udělování a správu přístupu třetích osob ani za plánování investic.

5. Byl-li určen nezávislý provozovatel soustavy, pak vlastník přepravní soustavy:

- a) poskytne nezávislému provozovateli soustavy veškerou náležitou součinnost a podporu pro účely plnění jeho úkolů, zejména včetně všech náležitých informací;
- b) financuje investice, o nichž rozhodl nezávislý provozovatel soustavy a jež schválil regulační orgán, nebo poskytne souhlas s jejich financováním kteroukoli zúčastněnou stranou, včetně nezávislého provozovatele soustavy. Příslušná finanční ujednání podléhají schválení regulačním orgánem. Před tímto schválením provede regulační orgán konzultace s vlastníkem přepravní soustavy a ostatními zainteresovanými stranami;
- c) přijme opatření pro krytí odpovědnosti ve vztahu k majetku tvořícímu síť, s výjimkou odpovědnosti vztahující se k úkolům nezávislého provozovatele soustavy; a
- d) poskytne záruky za účelem usnadnění financování jakéhokoli rozšiřování sítě, s výjimkou investic, u nichž podle písmene b) poskytl souhlas s financováním kteroukoli zúčastněnou stranou, včetně nezávislého provozovatele soustavy.

6. V úzké spolupráci s regulačním orgánem se příslušnému vnitrostátnímu orgánu pro hospodářskou soutěž udělí veškeré náležité pravomoci pro účinné sledování plnění povinností, které pro vlastníka přepravní soustavy vyplývají z odstavce 5.

*Článek 15***Oddělení vlastníka přepravní soustavy a provozovatele skladovacího zařízení**

1. Byl-li určen nezávislý provozovatel soustavy, musí být vlastníkem přepravní soustavy a provozovatelem skladovacího zařízení, kteří jsou

▼B

součástí vertikálně integrovaných podniků, nezávislí, přinejmenším pokud jde o jejich právní formu, organizaci a rozhodování, na ostatních činnostech, které nesouvisejí s přepravou, distribucí a skladováním.

Tento článek se použije pouze na skladovací zařízení, která jsou technicky nebo hospodářsky nezbytná k poskytování účinného přístupu k soustavě pro účely dodávek zákazníkům podle článku 33.

2. Pro zajištění nezávislosti vlastníka přepravní soustavy a provozovatele skladovacího zařízení podle odstavce 1 platí tato minimální kritéria:

- a) osoby odpovědné za řízení vlastníka přepravní soustavy a provozovatele skladovacího zařízení nesmějí mít účast na těch podnikových strukturách integrovaného plynárenského podniku, které přímo či nepřímo odpovídají za každodenní provoz výroby (těžby) a dodávek zemního plynu;
- b) je třeba přijmout vhodná opatření zajišťující, aby byly brány v úvahu odborné zájmy osob odpovědných za řízení vlastníka přepravní soustavy a provozovatele skladovacího zařízení, a to způsobem, jímž je zajištěno, že jsou schopny jednat nezávisle;
- c) provozovatel skladovacího zařízení má účinná rozhodovací práva nezávislá na integrovaném plynárenském podniku, pokud jde o aktiva potřebná pro provoz, údržbu nebo rozvoj skladovacího zařízení. Tím není vyloučena existence vhodných koordinačních mechanismů zajišťujících ochranu práv mateřské společnosti na dohled nad řízením a hospodařením, pokud jde o návratnost aktiv v dceřiné společnosti, která jsou nepřímo regulována v souladu s čl. 41 odst. 6. To umožňuje mateřské společnosti zejména schvalovat roční finanční plán nebo jakýkoli rovnocenný nástroj provozovatele skladovacího zařízení a stanovovat paušální limity pro úroveň zadluženosti své dceřiné společnosti. Neumožňuje to mateřské společnosti vydávat pokyny týkající se běžného provozu, ani pokud jde o jednotlivá rozhodnutí týkající se výstavby nebo modernizace skladovacích zařízení, která nepřekračují podmínky schváleného finančního plánu nebo jakéhokoli rovnocenného nástroje; a
- d) vlastník přepravní soustavy a provozovatel skladovacího zařízení vypracují program shody, který stanoví opatření přijímaná za účelem vyloučení diskriminačního chování, a zajistí dostatečné sledování plnění tohoto programu. Program shody stanoví konkrétní povinnosti zaměstnanců potřebné pro splnění těchto cílů. Osoba nebo subjekt pověřený sledováním programu shody předkládá regulačnímu orgánu výroční zprávu, která obsahuje popis přijatých opatření a která se zveřejňuje.

▼B

3. Komise může přijmout rámcové pokyny k zajištění úplného a účinného dodržování odstavce 2 tohoto článku ze strany vlastníka přepravní soustavy a provozovatele skladovacího zařízení. Tato opatření, jež mají za účel změnit jiné než podstatné prvky této směrnice jejím doplněním, se přijímají regulativním postupem s kontrolou podle čl. 51 odst. 3.

*Článek 16***Zachování důvěrnosti z hlediska provozovatelů přepravní soustavy a vlastníků přepravní soustavy**

1. Aniž je dotčen článek 30 nebo kterákoli jiná zákonná povinnost poskytovat informace, zachovává každý provozovatel přepravní soustavy, skladovacího zařízení nebo zařízení LNG a každý vlastník přepravní soustavy důvěrnost informací, které mají z obchodního hlediska citlivou povahu a které získá při výkonu své činnosti, a brání tomu, aby informace o jeho vlastních činnostech, které mohou být výhodné z obchodního hlediska, byly poskytovány diskriminačním způsobem. Zejména nesmí poskytovat informace, které mají z obchodního hlediska citlivou povahu, zbývajícím částem podniku, s výjimkou případů, kdy je to nezbytné k provedení obchodní transakce. K zajištění úplného souladu s pravidly o oddělení informací musí členské státy zajistit, aby vlastník přepravní soustavy, včetně provozovatele distribuční soustavy v případě kombinovaného provozovatele, a zbývajících částí podniku nevyužívali společné služby, například společné právní služby, s výjimkou služeb čistě administrativní nebo informačně-technologické povahy.

2. Provozovatelé přepravní soustavy, skladovacího zařízení nebo zařízení LNG nesmí zneužívat, v souvislosti s prodeji či nákupy zemního plynu realizovanými podniky ve skupině, informace, které mají z obchodního hlediska citlivou povahu a které získali od třetích osob v souvislosti s poskytováním nebo sjednáváním přístupu k soustavě.

3. Informace, jež jsou nezbytné pro skutečnou hospodářskou soutěž a účinné fungování trhu, se zveřejní. Touto povinností není dotčena ochrana informací, které mají z obchodního hlediska citlivou povahu.

KAPITOLA IV

NEZÁVISLÝ PROVOZOVATEL PŘEPRAVNÍ SOUSTAVY*Článek 17***Majetek, zařízení, zaměstnanci a identita**

1. Provozovatelé přepravní soustavy musí být vybaveni veškerými lidskými, technickými, fyzickými a finančními zdroji potřebnými pro plnění svých povinností podle této směrnice a v rámci provádění přepravy zemního plynu, zejména:

- a) aktiva nezbytná pro přepravu zemního plynu, včetně přepravní soustavy, vlastní provozovatel přepravní soustavy;

▼ B

- b) zaměstnanci nezbytní pro provádění přepravy zemního plynu, včetně plnění všech podnikových úkolů, jsou zaměstnáni provozovatelem přepravní soustavy;
- c) zapůjčování zaměstnanců a poskytování služeb ze strany a ve prospěch jakýchkoli jiných částí vertikálně integrovaného podniku se zakazují. Provozovatel přenosové soustavy může poskytovat služby vertikálně integrovanému podniku, pokud:
 - i) poskytování těchto služeb nediskriminuje uživatele soustavy, je dostupné všem uživatelům soustavy za stejných podmínek a neomezuje či nenarušuje hospodářskou soutěž ve výrobě nebo dodávkách ani této hospodářské soutěži nebrání;
 - ii) podmínky poskytování těchto služeb byly schváleny regulačním orgánem;
- d) aniž jsou dotčena rozhodnutí dozorčího orgánu podle článku 20, musí mít provozovatel přepravní soustavy k dispozici v řádné době odpovídající finanční zdroje na budoucí investiční projekty nebo na nahrazení existujících aktiv poskytnuté vertikálně integrovaným podnikem po podání příslušné žádosti ze strany provozovatele přepravní soustavy.

2. Kromě činností uvedených v článku 13 zahrnuje provádění přepravy zemního plynu alespoň tyto činnosti:

- a) zastupování provozovatele přepravní soustavy a kontakty s třetími osobami a regulačními orgány;
- b) zastupování provozovatele přepravní soustavy v rámci Evropské sítě provozovatelů přepravních soustav pro zemní plyn (dále jen „sít' ENTSO pro zemní plyn“);
- c) udělování a správa přístupu pro třetí osoby, přičemž nesmí docházet k diskriminaci určitých uživatelů soustavy nebo určitých skupin uživatelů soustavy;
- d) vybírání veškerých poplatků souvisejících s přepravní soustavou, včetně poplatků za přístup, vyrovnávacích poplatků za pomocné služby, jako například úpravu plynu, nákup služeb (náklady na vyrovnávání, energie na ztráty);
- e) provoz, údržba a rozvoj bezpečné, efektivní a hospodárné přepravní soustavy;
- f) investiční plánování zajišťující dlouhodobou schopnost soustavy uspokojovat přiměřenou poptávku a zaručovat bezpečnost dodávek;
- g) zřizování vhodných společných podniků, včetně společných podniků za účasti jednoho nebo více provozovatelů přepravní soustavy, burz pro obchodování se zemním plynem a dalších důležitých subjektů, jejichž cílem je vytváření regionálních trhů nebo podpora liberalizačních procesů; a

▼B

h) všechny podnikové služby, včetně právních služeb, účetnictví a služeb informačních technologií.

3. Provozovatelé přepravní soustavy musí mít právní formu akciových společností nebo společností s ručením omezeným ve smyslu článku 1 směrnice Rady 68/151/EHS ⁽¹⁾.

4. Provozovatel přepravní soustavy nesmí svým názvem, vystupováním, prosazováním své značky a svými prostorami uvádět v omyl, pokud jde o samostatnost vertikálně integrovaného podniku nebo některé jeho části.

5. Provozovatel přepravní soustavy nesmí mít s žádnou částí vertikálně integrovaného podniku společné systémy informačních technologií nebo vybavení, prostory ani bezpečnostní přístupové systémy a ani pro systémy informačních technologií nebo vybavení a bezpečnostní přístupové systémy nevyužívá stejných poradců či externích dodavatelů služeb.

6. Audity účetnictví provozovatelů přepravní soustavy provádějí auditoři jiní než ti, kteří provádějí audity vertikálně integrovaného podniku nebo jakékoli jeho části.

*Článek 18***Nezávislost provozovatele přepravní soustavy**

1. Aniž jsou dotčena rozhodnutí dozorčího orgánu podle článku 20, musí mít provozovatel přepravní soustavy:

a) účinná rozhodovací práva, nezávislá na vertikálně integrovaném podniku, pokud jde o aktiva nutná k provozu, udržování nebo rozvoji přepravní soustavy; a

b) oprávnění získávat peníze na kapitálovém trhu, zejména půjčováním a navyšováním kapitálu.

2. Provozovatel přepravní soustavy jedná vždy tak, aby zajistil, že má zdroje potřebné k řádnému a účinnému výkonu činnosti přepravy, a rozvíjí a udržuje bezpečnou, efektivní a hospodárnou přepravní soustavu.

3. Dceřiné společnosti vertikálně integrovaného podniku vykonávající funkce výroby nebo dodávek nesmí mít žádný přímý nebo nepřímý podíl v provozovateli přepravní soustavy. Provozovatel přepravní soustavy nesmí mít žádný přímý nebo nepřímý podíl v žádné dceřiné společnosti vertikálně integrovaného podniku vykonávajícího funkce výroby nebo dodávek ani přijímat dividendy ani mít z této dceřiné společnosti jiný finanční prospěch.

⁽¹⁾ První směrnice Rady 68/151/EHS ze dne 9. března 1968 o koordinaci ochranných opatření, která jsou na ochranu zájmů společníků a třetích osob vyžadována v členských státech od společností ve smyslu čl. 58 druhého pododstavce Smlouvy, za účelem dosažení rovnocennosti těchto opatření (Úř. věst. L 65, 14.3.1968, s. 8).

▼B

4. Celková řídicí struktura a podnikové stanovy provozovatele přepravní soustavy zajistí skutečnou nezávislost provozovatele přepravní soustavy v souladu s ustanoveními této kapitoly. Vertikálně integrovaný podnik nesmí určovat přímo nebo nepřímo konkurenční chování provozovatele přepravní soustavy, pokud jde o každodenní činnosti provozovatele přepravní soustavy a správu sítě nebo pokud jde o činnosti nezbytné pro přípravu desetiletého plánu rozvoje sítě podle článku 22.

5. Při plnění svých úkolů podle článku 13 a čl. 17 odst. 2 této směrnice a v souladu s čl. 13 odst. 1, čl. 14 odst. 1 písm. a), čl. 16 odst. 2, 3 a 5, čl. 18 odst. 6 a čl. 21 odst. 1 nařízení (ES) č. 715/2009, provozovatelé přepravní soustavy nesmí diskriminovat jiné osoby ani subjekty a neomezí ani nenaruší hospodářskou soutěž ve výrobě či dodávkách ani této hospodářské soutěži nebrání.

6. Jakékoli obchodní nebo finanční vztahy mezi vertikálně integrovaným podnikem a provozovatelem přepravní soustavy, včetně půjček poskytovaných provozovatelem přepravní soustavy vertikálně integrovanému podniku, musí být v souladu s tržními podmínkami. Provozovatel přepravní soustavy vede podrobné záznamy o těchto obchodních a finančních vztazích a na žádost je zpřístupní regulačnímu orgánu.

7. Provozovatel přepravní soustavy předkládá regulačnímu orgánu ke schválení veškeré obchodní a finanční dohody s vertikálně integrovaným podnikem.

8. Provozovatel přepravní soustavy informuje regulační orgán o finančních zdrojích uvedených v čl. 17 odst. 1 písm. d), které jsou k dispozici pro budoucí investiční projekty nebo pro nahrazování existujících aktiv.

9. Vertikálně integrovaný podnik se zdrží veškerých činností, jimiž by bránil provozovateli přepravní soustavy v plnění jeho povinností podle této kapitoly nebo ho při plnění těchto povinností poškozoval, a nesmí požadovat, aby jej provozovatel přepravní soustavy při plnění těchto povinností žádal o povolení.

10. Podnik, který byl certifikován regulačním orgánem jako podnik splňující požadavky této kapitoly, je příslušným členským státem schválen a určen jako provozovatel přepravní soustavy. Použije se certifikační postup buď podle článku 10 této směrnice a článku 3 nařízení (ES) č. 715/2009, nebo podle článku 11 této směrnice.

*Článek 19***Nezávislost pracovníků a vedení provozovatele přepravní soustavy**

1. Rozhodnutí týkající se jmenování a opětovného jmenování, pracovních podmínek včetně odměn a ukončení funkčního období osob odpovědných za řízení nebo členů správních orgánů provozovatele přepravní soustavy přijímá dozorčí orgán provozovatele přepravní soustavy jmenovaný podle článku 20.

▼ B

2. Regulačnímu orgánu se oznámí identita a podmínky funkčního období, doba trvání a ukončení funkčního období osob navržených dozorním orgánem pro jmenování nebo obnovení jmenování jako osob odpovědných za výkonné řízení nebo jako členů správních orgánů provozovatele přepravní soustavy, jakož i důvody pro jakékoli navržené rozhodnutí o ukončení tohoto funkčního období. Tyto podmínky a rozhodnutí, na které odkazuje odstavec 1, se stávají závaznými pouze v případě, že do tří týdnů od oznámení nevznesl regulační orgán proti nim námitku.

Regulační orgán může vznést námitku proti rozhodnutí podle odstavce 1:

- a) objeví-li se pochybnosti ohledně odborné nezávislosti navržené osoby odpovědné za řízení nebo člena správních orgánů, nebo
- b) v případě předčasného ukončení funkčního období, existují-li pochybnosti o jeho důvodnosti.

3. Po dobu tří let před jmenováním osob odpovědných za řízení nebo správních orgánů provozovatele přepravní soustavy, na které se vztahuje tento odstavec, nesmí tyto osoby zastávat odborné postavení nebo mít odpovědnost, zájem nebo podnikatelský vztah, přímo nebo nepřímo se týkající vertikálně integrovaného podniku nebo jakékoli jeho části a nebo jeho podílníků držících kontrolní podíly jiné než provozovatele přepravní soustavy.

4. Osoby odpovědné za řízení nebo členové správních orgánů provozovatele přepravní soustavy a zaměstnanci provozovatele přepravní soustavy nemají žádné jiné odborné postavení nebo odpovědnost, zájem nebo podnikatelský vztah, přímo nebo nepřímo, týkající se jakékoli jiné části vertikálně integrovaného podniku nebo jeho podílníků držících kontrolní podíly.

5. Osoby odpovědné za řízení nebo členové správních orgánů provozovatele přepravní soustavy a zaměstnanci provozovatele přepravní soustavy nemají přímo nebo nepřímo žádný zájem v jakékoli části vertikálně integrovaného podniku jiné než provozovatel přepravní soustavy a nemají v tomto směru žádný finanční prospěch. Jejich odměňování nesmí záviset na jiných činnostech nebo výsledcích vertikálně integrovaného podniku jiných než činnostech nebo výsledcích provozovatele přepravní soustavy.

6. Musí být zaručena účinná práva na odvolání se k regulačnímu orgánu ohledně jakýchkoli stížností ze strany osob odpovědných za řízení nebo členů správních orgánů provozovatele přepravní soustavy vůči předčasným ukončením jejich funkčního období.

7. Po skončení jejich funkčního období u provozovatele přepravní soustavy nemají osoby odpovědné za jeho řízení nebo členové jeho správních orgánů po dobu nejméně čtyř let jakékoli odborné postavení nebo odpovědnost, zájem nebo podnikatelský vztah týkající se jakékoli části vertikálně integrovaného podniku jiného než provozovatel přepravní soustavy nebo jeho podílníků držících kontrolní podíl.

▼B

8. Ustanovení odstavce 3 se vztahují na většinu osob odpovědných za řízení nebo členů správních orgánů provozovatele přepravní soustavy.

Osoby odpovědné za řízení nebo členové správních orgánů provozovatele přepravní soustavy, na které se nevztahují ustanovení odstavce 3, nesmí ve vertikálně integrovaném podniku vykonávat žádnou řídicí nebo jinou relevantní činnost po dobu alespoň šesti měsíců před svým jmenováním.

Ustanovení prvního pododstavce tohoto odstavce a odstavce 4 až 7 se vztahují na všechny osoby, jež patří k výkonnému řízení, a na osoby jim přímo podřízené v záležitostech týkajících se provozu, údržby a rozvoje sítě.

*Článek 20***Dozorčí orgán**

1. Provozovatel přepravní soustavy musí mít dozorčí orgán, který je odpovědný za přijímání rozhodnutí, která mají značný dopad na hodnotu aktiv podílníků u provozovatele přepravní soustavy, a to zejména za přijímání rozhodnutí týkajících se schválení ročních a dlouhodobých finančních plánů, úrovně zadluženosti provozovatele přepravní soustavy a výše dividend rozdělených mezi podílníky. Dozorčí orgán nepřijímá rozhodnutí o záležitostech, které se týkají každodenní činnosti provozovatele přepravní soustavy a správy sítě nebo činností nezbytných pro vypracování desetiletého plánu rozvoje sítě podle článku 22.

2. Dozorčí orgán se skládá z členů zastupujících vertikálně integrovaný podnik, členů zastupujících podílníky třetích stran a, stanoví-li tak příslušné právní předpisy členského státu, členů zastupujících jiné zúčastněné strany, jako například zaměstnance provozovatele přepravní soustavy.

3. Ustanovení čl. 19 odst. 2 prvního pododstavce a čl. 19 odst. 3 až 7 se použijí alespoň na takový počet členů dozorčího orgánu, který je o jeden nižší než polovina všech jeho členů.

Ustanovení čl. 19 odst. 2 druhého pododstavce písm. b) se použije na všechny členy dozorčího orgánu.

*Článek 21***Program shody a kontrolor shody**

1. Členské státy zajistí, že provozovatelé přepravní soustavy vypracují a zavedou programy shody, které stanoví opatření přijímaná s cílem zajistit, že nedojde k diskriminačnímu chování a že bude přiměřeně sledováno plnění tohoto programu. Program shody stanoví konkrétní povinnosti zaměstnanců potřebné pro splnění těchto cílů. Program shody podléhá schválení regulačním orgánem. Aniž jsou dotčeny pravomoci národního regulačního orgánu, soulad s programem je nezávisle sledován kontrolorem shody.

▼B

2. Kontrolor shody je jmenován dozorčím orgánem, přičemž jeho jmenování podléhá schválení regulačním orgánem. Regulační orgán může odmítnout jmenování kontrolora shody pouze z důvodů nedosta-
tečné nezávislosti nebo odborné způsobilosti. Kontrolor shody může být fyzickou nebo právnickou osobou. Na kontrolora shody se použijí usta-
novení čl. 19 odst. 2 až 8.

3. Kontrolor shody má na starosti:

- a) sledování provádění programu shody;
- b) vypracování výroční zprávy uvádějící opatření přijatá k provedení programu shody a její předložení regulačnímu orgánu;
- c) podávání zpráv dozorčímu orgánu a podávání doporučení k programu shody a jeho provádění;
- d) oznamování veškerých podstatných porušení předpisů v souvislosti s prováděním programu shody regulačnímu orgánu; a
- e) podávání zpráv regulačnímu orgánu o jakýchkoli obchodních a finančních vztazích mezi vertikálně integrovaným podnikem a provozovatelem přepravní soustavy.

4. Kontrolor shody předkládá regulačnímu orgánu navrhovaná rozhodnutí o investičním plánu nebo o individuálních investicích do sítě. To nastává nejpozději v okamžiku, kdy vedení nebo příslušný správní orgán provozovatele přepravní soustavy předkládá tato rozhod-
nutí dozorčímu orgánu.

5. Pokud vertikálně integrovaný podnik, v rámci valné hromady nebo volbou provedenou jím jmenovanými členy dozorčí rady zabránil přijetí rozhodnutí za účelem odmítnutí nebo odkladu investic v síti, jež mělo být podle desetiletého plánu rozvoje provedeno v následujících třech letech, kontrolor shody to oznámí regulačnímu orgánu, který poté jedná v souladu s článkem 22.

6. Podmínky upravující mandát nebo podmínky zaměstnání kontro-
lora shody, včetně délky trvání jeho mandátu, jsou předmětem schválení regulačním orgánem. Tyto podmínky zajišťují nezávislost kontrolora shody, a to i tím, že mu zajišťují veškeré zdroje nezbytné pro plnění jeho povinností. Během svého mandátu nesmí kontrolor shody přímo ani nepřímo zastávat odbornou funkci či nést odbornou odpovědnost a nesmí mít zájem ve vertikálně integrovaném podniku či jakékoli jeho části a ani ve vztahu k jeho majoritním podílníkům.

7. Kontrolor shody pravidelně podává ústní nebo písemné zprávy regulačnímu orgánu a má právo pravidelně podávat ústní nebo písemné zprávy dozorčímu orgánu provozovatele přepravní soustavy.

▼B

8. Kontrolor shody se může účastnit všech zasedání řídicích nebo správních orgánů provozovatele přepravní soustavy a dozorčího orgánu a valného shromáždění. Kontrolor shody se účastní všech zasedání, která se zabývají těmito otázkami:

- a) podmínkami přístupu k síti definovanými v nařízení (ES) č. 715/2009, zejména pokud jde o sazby, služby přístupu třetích stran, přidělování kapacit a řešení nedostatku kapacity, transparentnost, vyvažování a druhotné trhy;
- b) projekty prováděnými s cílem provozovat, udržovat a rozvíjet přepravní soustavu, včetně investic do nových připojení k přepravní soustavě, rozšiřování kapacity a optimalizace stávající kapacity;
- c) nákup nebo prodej energie nutné pro provoz přepravní soustavy.

9. Kontrolor shody sleduje, jak provozovatel přepravní soustavy plní ustanovení článku 16.

10. Kontrolor shody má přístup ke všem relevantním údajům a do všech kanceláří provozovatele přepravní soustavy a ke všem informacím nezbytným pro plnění svých úkolů.

11. Dozorčí orgán může propustit kontrolora shody po předchozím souhlasu regulačního orgánu. Na žádost regulačního orgánu odvolá kontrolora shody z důvodů nedostatečné nezávislosti nebo odborné způsobilosti.

12. Kontrolor shody má přístup do kanceláří provozovatele přepravní soustavy bez předchozího ohlášení.

*Článek 22***Rozvoj sítě a pravomoci k přijímání investičních rozhodnutí**

1. Provozovatelé přepravní soustavy předkládají každoročně regulačnímu orgánu desetiletý plán rozvoje sítě založený na dosavadní a prognózované nabídce a poptávce po konzultaci všech příslušných zúčastněných stran. Tento plán rozvoje sítě musí obsahovat účinná opatření s cílem zajistit přiměřenost soustavy a bezpečnost dodávek.

2. Desetiletý plán rozvoje sítě zejména:

- a) pro potřeby účastníků trhu naznačuje, kterou hlavní přepravní infrastrukturu je třeba vybudovat nebo modernizovat v průběhu příštích deseti let;
- b) zahrnuje veškeré investice, o nichž již bylo rozhodnuto, a určuje nové investice, které musí být provedeny v příštích třech letech; a
- c) stanovuje časový rámec pro všechny investiční projekty.

▼ B

3. Při vypracovávání desetiletého plánu rozvoje sítě provede provozovatel přepravní soustavy přiměřené odhady o vývoji výroby (těžby), dodávek, spotřeby a výměn s jinými zeměmi, přičemž zohledňuje investiční plány regionálních sítí a sítí pro celé Společenství, jakož i investiční plány skladovacích zařízení a zařízení na znovuzplynování LNG.

4. Regulační orgán konzultuje desetiletý plán rozvoje sítě se všemi skutečnými nebo potenciálními uživateli soustavy otevřeně a transparentně. Osoby nebo podniky, které se prohlašují za potenciální uživatele soustavy, mohou být požádány o předložení odůvodnění takových prohlášení. Regulační orgán zveřejní výsledky konzultačního procesu, zejména možnou potřebu investic.

5. Regulační orgán přezkoumá, zda desetiletý plán rozvoje sítě zahrnuje veškeré investiční potřeby, na které bylo poukázáno během konzultačního procesu, a zda je v souladu s nezávazným desetiletým plánem rozvoje sítě pro celé Společenství (dále jen „plán rozvoje sítě pro celé Společenství“), na který odkazuje čl. 8 odst. 3 nařízení (ES) č. 715/2009. Nastanou-li jakékoli pochybnosti o souladu s plánem rozvoje sítě pro celé Společenství, regulační orgán konzultuje agenturu. Regulační orgán může na provozovatele přepravní soustavy požadovat, aby svůj plán změnil.

6. Regulační orgán sleduje a vyhodnocuje uskutečňování desetiletého plánu rozvoje sítě.

7. V případech, kdy provozovatel přepravní soustavy, s výjimkou důvodů vyšší moci, neprovede investici, která měla být podle desetiletého plánu rozvoje sítě provedena v příštích třech letech, členské státy zajistí, aby se regulační orgán zavázal přijmout alespoň jedno z níže uvedených opatření, s cílem zajistit provedení dané investice, pokud je tato investice na základě nejnovějšího desetiletého plánu rozvoje sítě stále relevantní:

- a) požádat provozovatele přepravní soustavy o provedení daných investic,
- b) zorganizovat nabídkové řízení otevřené libovolným investorům týkající se dané investice, nebo
- c) zavázat provozovatele přepravní soustavy, aby přijal navýšení kapitálu k financování nutných investic a umožnil nezávislým investorům účastnit se daného kapitálu.

Pokud regulační orgán využije svého oprávnění podle prvního pododstavce písm. b), může zavázat provozovatele přepravní soustavy, aby souhlasil s jedním nebo více z následujících opatření:

- a) financování jakoukoli třetí osobou,
- b) výstavbu jakoukoli třetí osobou,
- c) budování nových vlastních aktiv,
- d) provoz nových vlastních aktiv.

▼ B

Provozovatel přepravní soustavy poskytne investorům veškeré informace nutné pro uskutečnění investice, připojí nová aktiva k přepravní síti a obecně vyvine co největší úsilí na podporu provádění investičního projektu.

Příslušná finanční ujednání podléhají schválení regulačním orgánem.

8. Pokud regulační orgán využije svého oprávnění podle odst. 7 prvního pododstavce, jsou náklady daných investic pokryty odpovídajícími nařízeními v oblasti sazeb.

*Článek 23***Pravomoci přijímat rozhodnutí ohledně připojení skladovacích zařízení, zařízení na znovuzplynování LNG a průmyslových zákazníků k přepravní soustavě**

1. Provozovatel přepravní soustavy zavede a zveřejní transparentní a účinné postupy a sazby pro nediskriminační připojení skladovacích zařízení, zařízení na znovuzplynování LNG a průmyslových zákazníků k přepravní soustavě. Tyto postupy podléhají schválení regulačním orgánem.

2. Provozovatel přepravní soustavy nesmí odmítnout připojení nového skladovacího zařízení, zařízení na znovuzplynování LNG či průmyslového zákazníka na základě možných budoucích omezení týkajících se dostupných síťových kapacit nebo dodatečných nákladů souvisejících s nezbytným zvýšením kapacity. Provozovatel přepravní soustavy zajistí v souvislosti s novým připojením dostatečnou vstupní a výstupní kapacitu.

KAPITOLA V

DISTRIBUCE A DODÁVKY*Článek 24***Určení provozovatelů distribuční soustavy**

Členské státy určí nebo požádají podniky, které vlastní distribuční soustavy nebo za ně odpovídají, aby na dobu, která má být stanovena členskými státy a s přihlédnutím k účinnosti a hospodářské rovnováze, určily jednoho nebo více provozovatelů distribuční soustavy, a zajistí, aby provozovatelé distribuční soustavy jednali v souladu s články 25, 26 a 27.

*Článek 25***Úkoly provozovatelů distribuční soustavy**

1. Každý provozovatel distribuční soustavy je odpovědný za zajištění dlouhodobé způsobilosti soustavy uspokojovat přiměřenou poptávku po distribuci plynu, za provoz, údržbu a rozvoj bezpečné, spolehlivé a efektivní distribuční soustavy ve své oblasti za přijatelných hospodářských podmínek a s řádným ohledem na životní prostředí a energetickou účinnost.

▼ B

2. Provozovatel distribuční soustavy v žádném případě nesmí diskriminovat uživatele soustavy nebo kategorie uživatelů soustavy, zejména pokud jde o zvýhodňování podniků ve skupině.

3. Každý provozovatel distribuční soustavy poskytne všem jiným provozovatelům distribuční nebo přepravní soustavy nebo zařízení LNG nebo skladovacího zařízení dostatečné informace s cílem zajistit, aby přeprava a skladování zemního plynu probíhaly způsobem, který je slučitelný s bezpečným a účinným provozem propojené soustavy.

4. Provozovatel distribuční soustavy poskytuje uživatelům soustavy informace, které potřebují pro účinný přístup k soustavě včetně jejího využití.

5. Odpovídají-li provozovatelé distribuční soustavy za vyrovnávání plynárenské distribuční soustavy, musí být pravidla, která přijímají za tímto účelem, objektivní, transparentní a nediskriminační, včetně pravidel pro poplatky za energetickou nerovnováhu účtované uživatelům soustavy. Podmínky poskytování těchto služeb provozovateli přepravní soustavy, včetně pravidel a sazeb, se stanoví podle metodiky, která je v souladu s čl. 41 odst. 6, a nediskriminačním a náklady odrážejícím způsobem, a zveřejňují se.

*Článek 26***Oddělení provozovatelů distribuční soustavy**

1. Provozovatel distribuční soustavy, který je součástí vertikálně integrovaného podniku, musí být nezávislý na ostatních činnostech, které nesouvisí s distribucí, a to přinejmenším pokud jde o právní formu, organizaci a rozhodování. Tento požadavek nepředstavuje povinnost oddělit vlastnictví majetku distribuční soustavy od vertikálně integrovaného podniku.

2. Kromě požadavků odstavce 1 musí být provozovatel distribuční soustavy, který je součástí vertikálně integrovaného podniku, nezávislý na ostatních činnostech, které nesouvisí s distribucí, a to pokud jde o organizaci a rozhodování. Pro dosažení výše uvedených požadavků se použijí tato minimální kritéria:

a) osoby odpovědné za řízení provozovatele distribuční soustavy nesmí být zapojeny do těch podnikových struktur integrovaného plynárenského podniku, které přímo nebo nepřímo odpovídají za každodenní provoz výroby (těžby), přepravy a dodávek zemního plynu;

b) je třeba přijmout vhodná opatření zajišťující, aby byly brány v úvahu odborné zájmy osob odpovědných za řízení provozovatele distribuční soustavy, a to způsobem, jež zajistí, že jsou schopny jednat nezávisle;

▼B

c) provozovatel distribuční soustavy musí mít účinná rozhodovací práva nezávislá na integrovaném plynárenském podniku, pokud jde o majetek potřebný pro provoz, údržbu nebo rozvoj sítě. K plnění těchto úkolů musí mít provozovatel distribuční soustavy k dispozici potřebné zdroje, včetně lidských, technických, finančních a fyzických zdrojů. Nemělo by to bránit existenci náležitých koordinačních mechanismů zajišťujících ochranu práv mateřské společnosti na dohled nad řízením a hospodařením, pokud jde o návratnost aktiv v dceřiné společnosti, která jsou nepřímo regulována v souladu s čl. 41 odst. 6. To umožňuje mateřské společnosti zejména schvalovat roční finanční plán nebo jakýkoli rovnocenný nástroj provozovatele distribuční soustavy a stanovovat paušální limity pro úroveň zadluženosti své dceřiné společnosti. Neumožňuje to mateřské společnosti vydávat pokyny týkající se každodenního provozu, ani pokud jde o jednotlivá rozhodnutí týkající se výstavby nebo modernizace distribučního vedení, která nepřekračují podmínky schváleného finančního plánu nebo jakéhokoli rovnocenného nástroje; a

d) provozovatel distribuční soustavy musí vypracovat program shody, který stanoví opatření přijímaná za účelem vyloučení diskriminačního chování, a zajistí dostatečné sledování plnění tohoto programu. Program shody stanoví konkrétní povinnosti zaměstnanců potřebné pro splnění tohoto cíle. Osoba nebo subjekt pověřený sledováním programu shody, kontrolor shody provozovatele distribuční soustavy, předkládá regulačnímu orgánu uvedenému v čl. 39 odst. 1 výroční zprávu, která obsahuje popis přijatých opatření a která se zveřejňuje. Kontrolor shody provozovatele distribuční soustavy musí být v zájmu plnění svých úkolů plně nezávislý a musí mít přístup ke všem nezbytným informacím provozovatele distribuční soustavy i případných podniků ve skupině.

3. Je-li provozovatel distribuční soustavy součástí vertikálně integrovaného podniku, zajistí regulační orgány, stanoví-li tak členský stát, nebo členské státy, sledování činností provozovatele distribuční soustavy, aby nemohl výhodu vertikální integrace využívat k narušování hospodářské soutěže. Vertikálně integrovaní provozovatelé distribuční soustavy zejména nesmí ve svém vystupování a v rámci prosazování své obchodní značky uvádět v omyl, pokud jde o samostatnost dodavatelé divize vertikálně integrovaného podniku.

4. Členské státy se mohou rozhodnout neuplatňovat odstavce 1, 2 a 3 na integrované plynárenské podniky sloužící méně než 100 000 připojeným zákazníkům.

*Článek 27***Povinnost provozovatelů distribuční soustavy zachovávat důvěrnost**

1. Aniž je dotčen článek 30 nebo kterákoli jiná zákonná povinnost poskytovat informace, zachovává provozovatel distribuční soustavy důvěrnost informací, které mají z obchodního hlediska citlivou povahu

▼B

a které získá při výkonu své činnosti, a brání tomu, aby informace o jeho vlastních činnostech, které mohou být výhodné z obchodního hlediska, byly poskytovány diskriminačním způsobem.

2. Provozovatelé distribuční soustavy nesmí zneužívat v souvislosti s prodeji či nákupy zemního plynu realizovanými podniky ve skupině informace, které mají z obchodního hlediska citlivou povahu a které získali od třetích stran v souvislosti s poskytováním nebo sjednáváním přístupu k soustavě.

*Článek 28***Uzavřené distribuční soustavy**

1. Členské státy mohou národním regulačním orgánům nebo jiným příslušným orgánům uložit, aby soustavu, která distribuuje plyn v rámci geograficky vymezené průmyslové či obchodní zóny nebo zóny sdílených služeb a která nezajišťuje, aniž je dotčen odstavec 4, dodávky pro zákazníky v domácnostech, klasifikovaly jako uzavřenou distribuční soustavu, pokud:

- a) je provoz či výrobní proces uživatelů této soustavy ze zvláštních technických či bezpečnostních důvodů integrován; nebo
- b) soustava distribuuje plyn především vlastníkově nebo provozovateli soustavy nebo jejich podnikům ve skupině.

2. Členské státy mohou národním regulačním orgánům uložit, aby udělily provozovateli uzavřené distribuční soustavy výjimku z povinnosti uvedené v čl. 32 odst. 1, a to že sazby nebo metody pro jejich výpočet jsou schvalovány před vstupem v platnost podle článku 41.

3. Pokud je výjimka uvedená v odstavci 2 udělena, příslušné sazby nebo metody jejich výpočtu se na žádost uživatele uzavřené distribuční soustavy přezkoumají a schvalují podle článku 41.

4. Příležitostné využívání malým počtem domácností, jejichž členové mají zaměstnanecký nebo podobný vztah k vlastníkově distribuční soustavy a které se nacházejí v oblasti zásobované uzavřenou distribuční soustavou, nevylučuje udělení výjimek stanovených v odstavci 2.

*Článek 29***Kombinovaný provozovatel soustavy**

Ustanovení čl. 26 odst. 1 nebrání činnosti kombinovaného provozovatele přepravní soustavy, zařízení LNG, skladovacího zařízení a distribuční soustavy, pokud tento provozovatel dodržuje ustanovení čl. 9 odst. 1, článků 14 a 15 nebo kapitoly IV nebo pokud se na něj vztahuje čl. 49 odst. 6.

KAPITOLA VI

ODDĚLENÍ ÚČETNICTVÍ A JEHO TRANSPARENTNOST

*Článek 30***Právo na přístup k účetnictví**

1. Členské státy nebo jimi určené příslušné orgány, včetně regulačních orgánů uvedených v čl. 39 odst. 1 a orgánů pro řešení sporů uvedených v čl. 34 odst. 3, mají právo na přístup k účetnictví plynárenských podniků, jak je uvedeno v článku 31, pokud je to nezbytné k plnění jejich úkolů.

2. Členské státy nebo jimi určené příslušné orgány, včetně regulačních orgánů uvedených v čl. 39 odst. 1 a orgánů pro řešení sporů, zachovávají důvěrnost informací, které mají z obchodního hlediska citlivou povahu. Členské státy mohou upravit sdělování těchto informací, pokud je to nezbytné k plnění úkolů příslušných orgánů.

*Článek 31***Oddělení účetnictví**

1. Členské státy přijmou nezbytná opatření, aby účetnictví plynárenských podniků bylo vedeno v souladu s odstavci 2 až 5 tohoto článku. Pokud plynárenské podniky využívají výjimku z tohoto ustanovení na základě čl. 49 odst. 2 a 4, musí vést alespoň vnitřní účetnictví v souladu s tímto článkem.

2. Plynárenské podniky bez ohledu na režim vlastnictví nebo právní formu vypracují, předloží k auditu a zveřejní své roční účetní závěrky v souladu s ustanoveními vnitrostátních právních předpisů o ročních účetních závěrkách společností s ručením omezeným přijatých podle čtvrté směrnice Rady 78/660/EHS ze dne 25. července 1978, založené na čl. 44 odst. 2 písm. g) Smlouvy ⁽¹⁾, o ročních účetních závěrkách některých forem společností ⁽²⁾.

Podniky, které nemají zákonnou povinnost zveřejňovat své roční účetní závěrky, uchovávají jedno vyhotovení účetní závěrky k dispozici pro veřejnost ve svém sídle.

3. Plynárenské podniky musí vést ve svém vnitřním účetnictví odděleně své přepravní, distribuční, LNG a skladovací činnosti tak, jak by to bylo požadováno, kdyby dotyčné činnosti prováděly samostatné podniky, s cílem zamezit diskriminaci, vzájemnému subvencování

⁽¹⁾ Název směrnice 78/660/EHS byl upraven, aby se zohlednilo přečíslování článků Smlouvy o založení Evropského společenství v souladu s článkem 12 Amsterodamské smlouvy; původní odkaz byl k čl. 54 odst. 3 písm. g).

⁽²⁾ Úř. věst. L 222, 14.8.1978, s. 11.

▼B

a narušování hospodářské soutěže. Musí rovněž vést účetnictví, které může být konsolidované, pro ostatní plynárenské činnosti, které se netýkají přepravy, distribuce, LNG ani skladování. Do 1. července 2007 musí vést oddělené účetnictví pro činnosti v oblasti dodávek pro oprávněné zákazníky a pro neoprávněné zákazníky. Výnosy z vlastnictví přepravní nebo distribuční sítě se v účetnictví vykazují odděleně. Případně vedou konsolidované účetnictví pro jiné než plynárenské činnosti. Vnitřní účetnictví zahrne rozvahu a výsledovku pro každou činnost.

4. Audit uvedený v odstavci 2 ověří zejména dodržování povinnosti zamezit diskriminaci a vzájemnému subvencování, jak je uvedeno v odstavci 3.

5. Podniky ve svém vnitřním účetnictví vymezí pravidla pro zaúčtování aktiv a pasiv a nákladů a výnosů, jakož i pro odpisování, aniž jsou tím dotčena použitelná vnitrostátní účetní pravidla, kterými se řídí při vedení odděleného účetnictví uvedeného v odstavci 3. Tato vnitřní pravidla lze měnit pouze výjimečně. Jejich změny musí být oznámeny a rádně odůvodněny.

6. Roční účetní závěrky uvedou v příloze veškeré transakce většího objemu provedené s podniky ve skupině.

KAPITOLA VII

ORGANIZACE PŘÍSTUPU K SOUSTAVĚ

Článek 32

Přístup třetích osob

1. Členské státy zabezpečí zavedení systému pro přístup třetích osob k přepravní a distribuční soustavě a zařízení LNG na základě zveřejněných sazeb použitelných na všechny oprávněné zákazníky, včetně dodavatelských podniků, a používaných objektivně a bez diskriminace mezi uživateli soustavy. Členské státy zajistí, aby tyto sazby nebo metody pro jejich výpočet schválil před vstupem v platnost podle článku 41 regulační orgán uvedený v čl. 39 odst. 1 a aby tyto sazby, a případně metodiky, jsou-li schváleny jen metodiky, byly před vstupem v platnost zveřejněny.

2. Provozovatelé přepravní soustavy musí mít přístup k síti jiných provozovatelů přepravní soustavy, pokud je to nezbytné pro plnění jejich úkolů, včetně pokud jde o přeshraniční přepravu.

3. Tato směrnice nebrání uzavírání dlouhodobých smluv, pokud jsou v souladu s pravidly Společenství v oblasti hospodářské soutěže.

Článek 33

Přístup ke skladování

1. Pro organizaci přístupu ke skladovacím zařízením a skladování v potrubí, je-li to technicky nebo hospodářsky nezbytné k poskytování účinného přístupu k soustavě pro účely dodávek zákazníkům, jakož i pro organizaci přístupu k pomocným službám mohou členské státy zvolit buď jeden z postupů uvedených v odstavcích 3 a 4, nebo oba. Tyto postupy se uplatňují v souladu s objektivními, transparentními a nediskriminačními kritérii.

Regulační orgány, stanoví-li tak členský stát, nebo členské státy vymezi a zveřejní kritéria, která umožní stanovit, jaký režim přístupu se použije pro skladovací zařízení a skladování v potrubí. Členské státy zveřejní nebo provozovatelům skladovacího zařízení a přepravní soustavy uloží povinnost, aby zveřejnili, která skladovací zařízení nebo které jejich části a které skladování v potrubí jsou nabízeny podle různých postupů uvedených v odstavcích 3 a 4.

Povinností uvedenou v druhé větě druhého pododstavce není dotčeno právo volby, jež členskými státy přiznává první pododstavec.

2. Odstavec 1 se nevztahuje na pomocné služby a prozatímní skladování, které se týkají zařízení LNG a které jsou nezbytné k procesu znovuzplynování a následného dodání do přepravní soustavy.

3. V případě sjednaného přístupu přijmou členské státy nebo pokud tak členský stát stanovil jeho regulační orgány, nezbytná opatření, aby plynárenským podnikům a oprávněným zákazníkům z oblastí pokryté propojenou soustavou nebo mimo ni umožnily sjednat přístup ke skladovacím zařízením a skladování v potrubí, je-li to technicky nebo hospodářsky nezbytné k poskytování účinného přístupu k soustavě, jakož i pro organizaci přístupu k jiným pomocným službám. Strany jsou povinny sjednat svůj přístup ke skladování, skladování v potrubí a jiným pomocným službám v dobré víře.

Smlouvy o přístupu ke skladování, skladování v potrubí a jiným pomocným službám se sjednávají s odpovídajícím provozovatelem skladovacího zařízení nebo plynárenským podnikem. Regulační orgány, stanoví-li tak členský stát, nebo členské státy požadují, aby provozovatelé skladovacího zařízení a plynárenské podniky zveřejnili své hlavní obchodní podmínky pro využívání skladování, skladování v potrubí a jiných pomocných služeb do 1. ledna 2005 a poté každý rok.

Vypracovávání podmínek uvedených ve druhém pododstavci konzultují provozovatelé skladovacích zařízení a plynárenské podniky s uživateli soustavy.

▼B

4. Regulační orgány, stanoví-li tak členský stát, nebo členské státy, které zvolí regulovaný přístup, přijmou nezbytná opatření, aby poskytly plynárenským podnikům a oprávněným zákazníkům z oblasti pokryté propojenou soustavou nebo mimo ni právo přístupu ke skladování, skladování v potrubí a jiným pomocným službám na základě zveřejněných sazeb nebo jiných podmínek a povinností pro používání daného skladování nebo skladování v potrubí, je-li to technicky nebo hospodářsky nezbytné k poskytování účinného přístupu k soustavě, jakož i pro organizaci přístupu k jiným pomocným službám. Regulační orgány, stanoví-li tak členský stát, nebo členské státy, konzultují vypracovávání těchto sazeb nebo metod pro jejich stanovení s uživateli soustavy. Toto právo přístupu může být oprávněným zákazníkům poskytnuto tím, že se jim umožní uzavřít smlouvy na dodávky s konkurenčními plynárenskými podniky jinými než vlastníkem nebo provozovatelem soustavy nebo podnikem ve skupině.

*Článek 34***Přístup k těžebním plynovodním sítím**

1. Členské státy přijmou nezbytná opatření, aby zajistily, že plynárenské podniky a oprávnění zákazníci bez ohledu na to, kde se nacházejí, byli schopni získat přístup k těžebním plynovodním sítím, včetně zařízení poskytujících technické služby spojené s tímto přístupem, v souladu s tímto článkem, s výjimkou částí těchto sítí a zařízení, které jsou používány pro místní těžební činnosti na nalezišti, kde je plyn těžen. Tato opatření se oznamují Komisi v souladu s článkem 54.

2. Přístup uvedený v odstavci 1 je poskytován způsobem určeným členským státem v souladu s odpovídajícími právními nástroji. Členské státy uplatňují cíle spravedlivého a otevřeného přístupu, dosažení konkurenčního trhu se zemním plynem a ochrany před zneužíváním dominantního postavení, s přihlédnutím k bezpečnosti a pravidelnosti dodávek, objemu, který je nebo může být celkově dostupný, a k ochraně životního prostředí. V úvahu je možné vzít:

- a) nezbytnost odmítnout přístup, pokud existuje neslučitelnost technických specifikací, kterou nelze přiměřeným způsobem překonat;
- b) nezbytnost zabránit obtížím, které nelze přiměřeným způsobem překonat a které by mohly nepříznivě ovlivnit efektivitu současné a plánované budoucí výroby (těžby) uhlovodíků, včetně nalezišť s nízkou ekonomickou návratností;
- c) nezbytnost respektovat řádně odůvodněné přiměřené potřeby vlastníka nebo provozovatele těžební plynovodní sítě ohledně dopravy a zpracování plynu a zájmy všech ostatních uživatelů těžební plynovodní sítě nebo souvisejících zpracovatelských nebo manipulačních zařízení, které by mohly být dotčeny; a
- d) nezbytnost uplatňovat vnitrostátní právní a správní předpisy týkající se udělování povolení k výrobě (těžbě) nebo rozvoji těžební plynovodní sítě v souladu s právem Společenství.

▼ B

3. Členské státy zajistí, aby byl zaveden postup pro řešení sporů, včetně orgánu nezávislého na stranách s přístupem ke všem důležitým informacím, který umožní rychlé vyřešení sporů týkajících se přístupu k těžebním plynovodním sítím, s přihlédnutím ke kritériím uvedeným v odstavci 2 a k počtu stran, které mohou být zapojeny do sjednávání přístupu k těmto sítím.

▼ M2

4. V případě přeshraničních sporů se použije postup pro řešení sporů toho členského státu, do jehož jurisdikce spadá těžební plynovodní síť, která odmítá přístup. Pokud v přeshraničních sporech dotčená síť spadá do působnosti více členských států, tyto státy se vzájemně konzultují s cílem zajistit jednotné uplatňování této směrnice. Jestliže těžební plynovodní síť začíná ve třetí zemi a připojuje se k síti alespoň jednoho členského státu, dotčené členské státy se vzájemně konzultují a členský stát, v němž se nachází první vstupní bod do sítě členských států, konzultuje dotčenou třetí zemi, v níž těžební plynovodní síť začíná, s cílem zajistit v případě dotčené sítě jednotné uplatňování této směrnice na území členských států.

▼ B*Článek 35***Odmítnutí přístupu**

1. Plynárenské podniky mohou odmítnout přístup k soustavě pro nedostatek kapacity nebo tehdy, jestliže by jim přístup k soustavě bránil plnit povinnosti veřejné služby uvedené v čl. 3 odst. 2, které jsou jim uloženy, anebo z důvodu vážných hospodářských a finančních obtíží vyplývajících ze smluv „ber nebo plat“, s přihlédnutím ke kritériím a postupům uvedeným v článku 48 a k řešení zvolenému členskými státy podle odstavce 1 zmíněného článku. Odmítnutí musí být řádně odůvodněno.

2. Členské státy mohou přijmout nezbytná opatření k zajištění toho, aby plynárenský podnik, který odmítl přístup k soustavě pro nedostatek kapacity nebo neexistenci přípojky, učinil potřebná zlepšení, pokud je to hospodárné nebo pokud je potenciální zákazník ochoten za ně zaplatit. Pokud členské státy uplatňují čl. 4 odst. 4, přijmou taková opatření.

*Článek 36***Nová infrastruktura**

1. Větším novým plynárenským infrastrukturám, například propojovacímu vedení, zařízením LNG a skladovacím zařízením mohou být na základě žádosti uděleny na vymezenou dobu výjimky z článků 9, 32, 33 a 34 a čl. 41 odst. 6, 8 a 10 za těchto podmínek:

- a) investice musí zlepšit hospodářskou soutěž v dodávkách plynu a bezpečnost dodávek;
- b) úroveň rizika spojeného s investicí musí být taková, že k investici by bez udělení výjimky nedošlo;
- c) infrastruktura musí být vlastněna fyzickou nebo právní osobou, která je alespoň ve své právní formě oddělena od provozovatelů soustav, v jejichž soustavách bude infrastruktura vybudována;

▼ B

d) od uživatelů dané infrastruktury budou vybírány poplatky; a

▼ M2

e) výjimka nesmí být na újmu hospodářské soutěži na relevantních trzích, u nichž se očekává, že budou investicí dotčeny, efektivnímu fungování unijního vnitřního trhu se zemním plynem, účinnému fungování dotčených regulovaných soustav nebo bezpečnosti dodávek zemního plynu v Unii.

▼ B

2. Odstavec 1 se týká rovněž významných zvýšení kapacity stávající infrastruktury a změn infrastruktury, které umožňují rozvoj nových zdrojů dodávek plynu.

▼ M2

3. Regulační orgán uvedený v kapitole VIII může v jednotlivých případech rozhodnout o výjimkách uvedených v odstavcích 1 a 2.

Před přijetím rozhodnutí o výjimce konzultuje vnitrostátní regulační orgán nebo případně jiný příslušný orgán členského státu:

- a) vnitrostátní regulační orgány členských států, u jejichž trhů se očekává, že budou novou infrastrukturou dotčeny; a
- b) příslušné orgány třetích zemí, v nichž je příslušná infrastruktura připojena k síti Unie spadající do jurisdikce členského státu a začíná nebo končí ve třetí zemi nebo v několika třetích zemích.

Pokud konzultované orgány třetích zemí na konzultaci v přiměřené době nebo ve stanovené lhůtě nepřesahující tři měsíce nezareagují, může dotčený vnitrostátní regulační orgán přijmout nezbytné rozhodnutí.

▼ B

4. Nachází-li se příslušná infrastruktura na území více než jednoho členského státu, může agentura, vydat poradní stanovisko pro regulační orgány dotčených členských států, které by mohlo být základem jejich rozhodnutí, a to do dvou měsíců od data, kdy byla u posledního regulačního orgánu podána žádost o udělení výjimky.

▼ M2

Pokud všechny dotčené regulační orgány dosáhnou shody ohledně žádosti o výjimku v průběhu šesti měsíců ode dne, kdy ji obdržel poslední z regulačních orgánů, informují o svém rozhodnutí agenturu. Jestliže je dotčená infrastruktura dálkovým přepravním plynovodem mezi členským státem a třetí zemí, může regulační orgán nebo případně jiný příslušný orgán členského státu, v němž se nachází první propojovací bod se sítí členských států, před přijetím rozhodnutí o výjimce konzultovat příslušný orgán této třetí země s cílem zajistit v případě dotčené infrastruktury jednotné uplatňování této směrnice na území tohoto členského státu a případně v teritoriálním moři tohoto členského státu. Pokud konzultovaný orgán třetí země na konzultaci v přiměřené době nebo ve stanovené lhůtě nepřesahující tři měsíce nezareaguje, může dotčený vnitrostátní regulační orgán přijmout nezbytné rozhodnutí.

▼B

Agentura vykonává úkoly svěřené tímto článkem regulačním orgánům dotčeného členského státu podle tohoto článku:

- a) pokud všechny příslušné regulační orgány nedokázaly dosáhnout dohody do šesti měsíců ode dne, kdy žádost o výjimku obdržel poslední z těchto regulačních orgánů, nebo
- b) pokud o to společně požádají dotčené regulační orgány.

Všechny příslušné regulační orgány mohou společně požádat, aby byla lhůta uvedená v třetím pododstavci písm. a) prodloužena nejvýše o tři měsíce.

5. Agentura před přijetím rozhodnutí konzultuje příslušné regulační orgány a žadatele.

6. Výjimka se může vztahovat k celé kapacitě nebo části kapacity nové infrastruktury nebo stávající infrastruktury s významně zvýšenou kapacitou.

Při rozhodování o udělení výjimky musí být v každém jednotlivém případě posouzena potřeba stanovit podmínky ohledně délky trvání výjimky a nediskriminačního přístupu k infrastruktuře. Při rozhodování o těchto podmínkách se zejména zohlední dodatečná kapacita, která má být vybudována, nebo změny stávající kapacity, časový horizont projektu a vnitrostátní podmínky.

Před poskytnutím výjimky stanoví regulační orgán pravidla a mechanismy pro správu a přidělování kapacity. Tato pravidla musí vyžadovat, aby všichni potenciální uživatelé infrastruktury byli vyzváni k tomu, aby projevíli zájem na nasmlouvání kapacity před tím, než je kapacita v nové infrastruktuře přidělena, a to rovněž pro vlastní potřebu. Regulační orgán musí vyžadovat, aby pravidla pro řízení překročení kapacity zahrnovala povinnost nabídnout nevyužitou kapacitu na trhu, a aby uživatelé infrastruktury byli oprávněni k obchodování se svými smluvními kapacitami na sekundárním trhu. Při hodnocení kritérií uvedených v odst. 1 písm. a), b) a e) tohoto článku zohlední regulační orgán výsledky postupu přidělování kapacity.

Rozhodnutí o výjimce, včetně podmínek uvedených v druhém pododstavci tohoto odstavce, se řádně odůvodní a zveřejní.

7. Bez ohledu na odstavec 3, mohou členské státy stanovit, že jejich regulační orgán nebo případně agentura předloží příslušnému orgánu členského státu své stanovisko k žádosti o udělení výjimky k formálnímu schválení. Toto stanovisko se zveřejní spolu s rozhodnutím.

8. Regulační orgán předá Komisi kopii každé žádosti o výjimku neprodleně po jejím obdržení. Příslušný orgán Komisi neprodleně oznámí rozhodnutí společně se všemi důležitými informacemi, které se k němu vztahují. Tyto informace mohou být Komisi předloženy v souhrnné podobě, aby mohla Komise přijmout podložené rozhodnutí. Tyto informace obsahují zejména

- a) přesné důvody, na jejichž základě regulační orgán nebo členský stát udělil nebo zamítl výjimku, spolu s odkazem na přesný právní základ, na němž se toto rozhodnutí zakládá, včetně finančních údajů odůvodňujících potřebu výjimky;

▼ B

- b) vypracovanou analýzu dopadu udělení výjimky na hospodářskou soutěž a efektivní fungování vnitřního trhu se zemním plynem;
- c) důvody pro délku trvání výjimky a podíl na celkové kapacitě dotyčné plynárenské infrastruktury, pro kterou je výjimka udělena;
- d) výsledek konzultací s dotčenými regulačními orgány, pokud se výjimka vztahuje na propojovací vedení; a
- e) přínos infrastruktury k diverzifikaci dodávek plynu.

9. Ve lhůtě dvou měsíců, ode dne obdržení oznámení, může Komise přijmout rozhodnutí ukládající regulačnímu orgánu, aby rozhodnutí o udělení výjimky změnil nebo zrušil. Pokud si Komise vyžádá doplňující informace, může být tato dvouměsíční lhůta prodloužena o další dva měsíce. Tato dodatečná lhůta začíná běžet prvním dnem po obdržení úplných informací. Původní dvouměsíční lhůta může být rovněž prodloužena se společným souhlasem Komise a regulačního orgánu.

Nejsou-li požadované informace poskytnuty ve lhůtě stanovené v žádosti, považuje se oznámení za vzaté zpět, ledaže před uplynutím uvedené lhůty je lhůta buď prodloužena se společným souhlasem Komise a regulačního orgánu, nebo regulační orgán v řádně odůvodněném prohlášení informuje Komisi, že považuje oznámení za úplné.

Regulační orgán do jednoho měsíce splní rozhodnutí Komise o změně nebo zrušení rozhodnutí o výjimce a uvědomí o tom Komisi.

Komise zachová důvěrnost citlivých obchodních informací.

Souhlas Komise s rozhodnutím o výjimce pozbývá účinku dva roky od jeho přijetí, pokud do té doby nezačala výstavba infrastruktury, a pět let po jeho přijetí, pokud v té době ještě infrastruktura nebyla uvedena do provozu, pokud Komise nerozhodne, že veškeré zpoždění je způsobeno závažnými překážkami mimo kontrolu osoby, již byla výjimka udělena.

10. Komise může přijmout rámcové pokyny k uplatňování podmínek uvedených v odstavci 1 tohoto článku a ke stanovení postupu pro uplatňování odstavců 3, 6, 8 a 9 tohoto článku. Tato opatření, jež mají za účel změnit jiné než podstatné prvky této směrnice jejím doplněním, se přijímají regulativním postupem s kontrolou podle čl. 51 odst. 3.

Článek 37

Otevírání trhu a vzájemnost

1. Členské státy zajistí, aby za oprávněné zákazníky byli považováni:
 - a) do 1. července 2004 oprávnění zákazníci stanovení v čl. 18 směrnice Evropského parlamentu a Rady 98/30/ES ze dne 22. června 1998 o společných pravidlech pro vnitřní trh se zemním plynem⁽¹⁾. Členské státy zveřejní do 31. ledna každého roku kritéria pro definování těchto oprávněných zákazníků;

⁽¹⁾ Úř. věst. L 204, 21.7.1998, s. 1.

▼B

- b) nejpozději od 1. července 2004 všichni zákazníci mimo domácnosti;
- c) od 1. července 2007 všichni zákazníci.

2. Aby se předešlo nerovnováze při otevírání trhů se zemním plynem:

- a) smlouvy na dodávky s oprávněným zákazníkem v soustavě jiného členského státu se nezakazují, je-li zákazník považován za oprávněného v obou daných soustavách; a
- b) pokud jsou odmítnuty transakce popsané v písmenu a) kvůli tomu, že zákazník je oprávněný jen v jedné z obou soustav, může Komise s přihlédnutím k situaci na trhu a k obecnému zájmu nařídít odmítající straně provést požadované dodávky na žádost některého z členských států, v nichž se soustavy nacházejí.

*Článek 38***Přímá vedení**

1. Členské státy přijmou nezbytná opatření, která umožní

- a) plynárenským podnikům usazeným na jejich území zásobovat oprávněné zákazníky prostřednictvím přímých vedení; a
- b) každému oprávněnému zákazníkovi usazenému na jejich území, aby byl plynárenskými podniky zásobován prostřednictvím přímých vedení.

2. Členské státy nebo jimi určený příslušný orgán stanoví kritéria pro povolení výstavby nebo provozování přímých vedení na svém území v případech, kdy je pro výstavbu nebo provozování přímých vedení požadováno povolení (například licence, povolení, koncese, souhlas nebo schválení). Tato kritéria musí být objektivní a nediskriminační.

3. Členské státy mohou podmínit vydání povolení k výstavbě přímého vedení buď odmítnutím přístupu k soustavě na základě článku 35, anebo zahájením smírčího řízení podle článku 41.

KAPITOLA VIII

NÁRODNÍ REGULAČNÍ ORGÁNY*Článek 39***Určení regulačních orgánů a jejich nezávislost**

1. Každý členský stát určí jediný národní regulační orgán na celostátní úrovni.

2. Odstavcem 1 tohoto článku není dotčeno určení jiných regulačních orgánů na regionální úrovni v členských státech, pokud existuje jediný zástupce pro reprezentační a kontaktní účely na úrovni Společenství v radě regulačních orgánů agentury v souladu s čl. 14 odst. 1 nařízení (ES) č. 713/2009.

▼B

3. Odchylně od odstavce 1 tohoto článku může členský stát určit regulační orgány pro malé soustavy na geograficky samostatném území, které má v roce 2008 celkovou spotřebu menší než 3 % spotřeby členského státu, jehož je součástí. Touto odchylkou není dotčeno jmenování jediného zástupce pro reprezentační a kontaktní účely na úrovni Společenství v radě regulačních orgánů Agentury pro spolupráci energetických regulačních orgánů v souladu s čl. 14 odst. 1 nařízení (ES) č. 713/2009.

4. Členské státy zaručí nezávislost regulačního orgánu a zajistí, aby své pravomoci vykonával nestranně a transparentně. Za tímto účelem členské státy zajistí, aby při plnění svých regulačních úkolů svěřených mu touto směrnicí a souvisejícími právními předpisy regulační orgán:

a) byl právně odlišný od jakéhokoli jiného veřejnoprávního nebo soukromoprávního subjektu a na něm funkčně nezávislý,

b) zajistil, aby jeho zaměstnanci a osoby odpovědné za jeho řízení

i) jednali nezávisle na jakémkoli tržním zájmu a

ii) při plnění svých regulačních úkolů nevyhledávali ani nepřijímali přímé pokyny od vlády nebo jiného veřejnoprávního nebo soukromoprávního subjektu. Tímto požadavkem není dotčena případná úzká spolupráce s jinými příslušnými vnitrostátními orgány nebo všeobecné politické pokyny, které byly vydány příslušnou vládou a které se netýkají regulačních pravomocí a povinností podle článku 41.

5. Za účelem ochrany nezávislosti regulačního orgánu členské státy zejména zajistí, aby:

a) regulační orgány mohl přijímat samostatná rozhodnutí nezávisle na jakémkoli politickém subjektu a měl samostatné roční rozpočtové prostředky, autonomii při plnění přiděleného rozpočtu a odpovídající lidské i finanční zdroje pro výkon svých povinností; a

b) členové rady regulačního orgánu nebo – pokud regulační orgán radu nemá – nejvyššího vedení regulačního orgánu byli jmenováni na pevně stanovenou dobu v délce pěti až sedmi let, kterou lze jednou prodloužit.

S ohledem na písm. b) prvního pododstavce, členské státy zajistí vhodný rotační systém pro radu nebo nejvyšší vedení. Členy rady nebo nejvyššího vedení, pokud regulační orgán radu nemá, je během jejich funkčního období možné z funkce odvolat jen v případě, že již neplní podmínky stanovené v tomto článku nebo se dopustili pochybení podle vnitrostátního práva.

▼B*Článek 40***Obecné cíle regulačních orgánů**

Při plnění regulačních úkolů stanovených v této směrnici přijme regulační orgán v rámci svých povinností a pravomocí stanovených v článku 41, a to případně v úzké konzultaci s dalšími příslušnými vnitrostátními orgány, včetně orgánů pro hospodářskou soutěž, a aniž jsou dotčeny jejich pravomoci, veškerá vhodná opatření k dosažení těchto cílů:

- a) podpora – v úzké spolupráci s agenturou, regulačními orgány dalších členských států a s Komisí – konkurenceschopného, bezpečného a environmentálně udržitelného vnitřního trhu se zemním plynem v rámci Společenství, účinné otevření trhu pro všechny zákazníky a dodavatele ve Společenství a zajištění vhodných podmínek pro to, aby plynárenské sítě fungovaly účinně, spolehlivě a zohledňovaly dlouhodobé cíle;
- b) rozvoj konkurenceschopných a řádně fungujících regionálních trhů v rámci Společenství za účelem dosažení cíle uvedeného v písmenu a);
- c) odstranění překážek bránících obchodování se zemním plynem mezi členskými státy, včetně rozvoje vhodných přeshraničních přepravních kapacit k uspokojení poptávky a posilování integrace vnitrostátních trhů, což může usnadnit toky zemního plynu po celém Společenství;
- d) pomoc v úsilí o rozvoj bezpečných, spolehlivých a efektivních nedisriminačních soustav orientovaných na spotřebitele při nejnižších možných nákladech, včetně podpory energetické účinnosti a přiměřenosti, a v souladu s cíli všeobecné energetické politiky podpora energetické účinnosti a integrace výroby (těžby) plynu z obnovitelných zdrojů energie s malou i velkou kapacitou a distribuovaná výroba jak v přepravních, tak distribučních sítích;
- e) usnadnění přístupu nového výrobního zdroje do sítě, zejména odstranění překážek, které by mohly bránit přístupu nových subjektů vstupujících na trh a plynu z obnovitelných zdrojů energie;
- f) zajištění toho, aby byly provozovatelům a uživatelům soustavy poskytovány vhodné podněty, jak krátkodobě, tak dlouhodobě, ke zvyšování účinnosti soustav a k podpoře integrace trhu;
- g) zajištění toho, aby zákazníci měli prospěch z účinného fungování příslušného vnitrostátního trhu, podpora účinné hospodářské soutěže a zabezpečení ochrany spotřebitele;
- h) pomoc při dosahování vysokých standardů veřejné služby v oblasti zemního plynu, přispívání k ochraně zranitelných zákazníků a ke slučitelnosti postupů při výměně údajů potřebných pro přechod zákazníka k novému dodavateli.

▼ B*Článek 41***Povinnosti a pravomoci regulačních orgánů**

1. Regulační orgán má tyto povinnosti:
 - a) stanovovat nebo schvalovat sazby za přepravu a distribuci nebo metody jejich výpočtu, a to při dodržování transparentních kritérií;
 - b) zajistit, aby provozovatelé přepravní a distribuční soustavy a případně vlastníci soustavy, jakož i jakékoli plynárenské podniky plnily své povinnosti vyplývající z této směrnice a z dalších příslušných právních předpisů Společenství, včetně těch, které se týkají přeshraničních otázek;

▼ M2

- c) spolupracovat na přeshraničních otázkách s regulačním orgánem nebo orgány příslušných členských států a s agenturou. Pokud jde o infrastrukturu vedoucí do třetí země a z ní, regulační orgán členského státu, v němž se nachází první propojovací bod se sítí členských států, může po konzultaci s regulačními orgány dalších dotčených členských států spolupracovat s příslušnými orgány dané třetí země s cílem zajistit v případě této infrastruktury jednotné uplatňování této směrnice na území členských států;

▼ B

- d) dodržovat a provádět jakákoli relevantní právně závazná rozhodnutí agentury a Komise;
- e) každoročně podávat příslušným orgánům členských států, agentuře a Komisi zprávu o činnosti a plnění svých povinností. Tato zpráva musí obsahovat přijatá opatření a dosažené výsledky ve vztahu k jednotlivým úkolům uvedeným v tomto článku;
- f) zajistit, aby nedocházelo k žádným vzájemným subvencím mezi přepravními, distribučními, skladovacími, LNG a dodavatelskými činnostmi;
- g) sledovat investiční plány provozovatelů přepravní soustavy a posuzovat ve své výroční zprávě investiční plány provozovatelů přepravní soustavy, pokud jde o jejich soulad s plánem rozvoje sítě pro celé Společenství uvedeným v čl. 8 odst. 3 písm. b) nařízení (ES) č. 715/2009; toto posouzení může obsahovat doporučení na úpravu těchto investičních plánů;
- h) sledovat dodržování pravidel pro bezpečnost a spolehlivost sítě a přezkoumávat dosažené výsledky v této oblasti a dále stanovovat nebo schvalovat standardy a požadavky na kvalitu služeb a dodávek nebo přispívat k jejímu dosažení spolu s dalšími příslušnými orgány;
- i) sledovat úroveň transparentnosti, včetně velkoobchodních cen, a zajistit, aby plynárenské podniky dodržovaly povinnost transparentnosti;

▼B

- j) sledovat stupeň a účinnost otevřenosti trhu a stupeň hospodářské soutěže na velkoobchodní a maloobchodní úrovni, včetně burz pro obchodování se zemním plynem, cen pro zákazníky z domácností včetně systémů placení záloh, počtu případů přechodu k jinému dodavateli, počtu případů odpojení, poplatků za údržbu a její provádění a stížností zákazníků z domácností, jakož i jakákoli narušení nebo omezení hospodářské soutěže, včetně poskytování veškerých relevantních informací a předkládání veškerých relevantních případů příslušným orgánům pro hospodářskou soutěž;
- k) sledovat výskyt omezujících smluvních podmínek, včetně doložek o výlučnosti, které by mohly bránit velkoodběratelům mimo domácnosti souběžně uzavírat smlouvy s více dodavateli nebo mohou tuto jejich možnost omezit. Národní regulační orgány o této praxi případně informují vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž;
- l) respektovat smluvní svobodu, pokud jde o smlouvy na přerušitelné dodávky a o dlouhodobé smlouvy, pokud jsou slučitelné s právními předpisy a politikami Společenství;
- m) sledovat čas, který provozovatelé přepravní a distribuční soustavy potřebují na připojení a provedení oprav;
- n) sledovat a přezkoumávat podmínky přístupu ke skladování, skladování v potrubí a k jiným pomocným službám uvedeným v článku 33. Je-li režim přístupu ke skladování definován podle čl. 33 odst. 3, nezahrnuje tento úkol přezkum sazeb;
- o) spolu s dalšími příslušnými orgány pomáhat zajišťovat účinnost a prosazování opatření na ochranu spotřebitele, včetně opatření stanovených v příloze I;
- p) zveřejňovat alespoň jednou ročně doporučení o souladu dodavatelských cen s článkem 3 a předávat je případně orgánům pro hospodářskou soutěž;
- q) zajišťovat přístup k údajům o spotřebě zákazníků, umožnění dobrovolného používání snadno srozumitelného harmonizovaného formátu na vnitrostátní úrovni pro údaje o spotřebě a rychlý přístup všech zákazníků k těmto údajům podle písm. h přílohy I);
- r) sledovat provádění pravidel, která se týkají úlohy a povinností provozovatelů přepravní soustavy, provozovatelů distribuční soustavy, dodavatelů a zákazníků a dalších účastníků trhu podle nařízení (ES) č. 715/2009;
- s) sledovat řádné uplatňování kritérií, která určují, zda se na skladovací zařízení vztahuje čl. 33 odst. 3, nebo čl. 33 odst. 4; a

▼ B

- t) sledovat provádění ochranných opatření uvedených v článku 46;
- u) přispívat ke slučitelnosti postupů pro výměnu údajů týkajících se nejvýznamnějších tržních procesů na regionální úrovni.

2. Pokud je to v některém členském státě stanoveno, mohou být povinnosti sledování uvedené v odstavci 1 prováděny jinými orgány než regulačním orgánem. V takovém případě se informace, které jsou výsledkem takového sledování, zpřístupní co nejdříve regulačnímu orgánu.

Při zachování své nezávislosti, aniž jsou dotčeny konkrétní pravomoci regulačního orgánu, a v souladu se zásadou zlepšování právní úpravy, regulační orgán při výkonu povinností uvedených v odstavci 1, je-li to vhodné, konzultuje s provozovateli přepravní soustavy a případně úzce spolupracuje s jinými relevantními vnitrostátními orgány.

Žádné schválení ze strany regulačního orgánu nebo agentury podle této směrnice nebrání tomu, aby v budoucnu regulační orgány v řádně odůvodněných případech použily své pravomoci podle tohoto článku nebo aby jakýkoli jiný příslušný orgán nebo Komise uložily sankce.

3. Je-li podle článku 14 určen nezávislý provozovatel soustavy, musí regulační orgán vedle povinností, které má plnit podle odstavce 1 tohoto článku, rovněž:

- a) sledovat dodržování povinností, které pro vlastníka přepravní soustavy a nezávislého provozovatele soustavy vyplývají z tohoto článku, a v souladu s odst. 4 písm. d) ukládat sankce za jejich nedodržení;
- b) sledovat vztahy a komunikaci mezi nezávislým provozovatelem soustavy a vlastníkem přepravní soustavy s cílem zajistit, aby nezávislý provozovatel soustavy plnil své povinnosti, a zejména schvalovat smlouvy a jednat jako orgán pro řešení sporů mezi nezávislým provozovatelem soustavy a vlastníkem přepravní soustavy, pokud jde o případné stížnosti podané kteroukoli ze stran podle odstavce 11;
- c) aniž je dotčen postup podle čl. 14 odst. 2 písm. c), ve vztahu k prvnímu desetiletému plánu rozvoje sítě schvalovat investiční plány a víceletý plán rozvoje sítě předkládaný každoročně nezávislým provozovatelem soustavy;
- d) zajistit, aby sazby za přístup k síti vybírané nezávislými provozovateli soustavy zahrnovaly odměnu pro vlastníka nebo vlastníky sítě, která je přiměřená užívání majetku tvořícího danou síť a jakýmkoli novým investicím do tohoto majetku, pokud jsou vynaloženy hospodárně a efektivně; a
- e) mít pravomoc provádět inspekce, včetně inspekci neohlášených, v prostorách vlastníka přepravní soustavy a nezávislého provozovatele soustavy.

▼B

4. Členské státy zajistí, aby regulačním orgánům byly uděleny pravomoci, které jim umožní účinně a rychle plnit povinnosti uvedené v odstavcích 1, 3 a 6. Za tímto účelem má regulační orgán alespoň tyto pravomoci:

- a) vydávat závazná rozhodnutí týkající se plynárenských podniků;
- b) provádět šetření týkající se fungování trhů se zemním plynem a rozhodovat o jakýchkoli nutných a přiměřených opatřeních na podporu účinné hospodářské soutěže a zajištění řádného fungování trhu, a ukládat tato opatření. Pokud je to vhodné, má regulační orgán rovněž pravomoc spolupracovat při provádění šetření souvisejících správními předpisy o hospodářské soutěži s vnitrostátním orgánem pro hospodářskou soutěž a regulačními orgány pro finanční trhy nebo Komisí;
- c) vyžadovat od plynárenských podniků jakékoli informace, jež jsou důležité pro plnění jeho úkolů, včetně odůvodnění odmítnutí povolit přístup třetím stranám, a jakékoli informace o opatřeních nezbytných pro posílení sítě;
- d) ukládat účinné, přiměřené a odrazující sankce plynárenským podnikům, které neplní své povinnosti vyplývající z této směrnice nebo z jakýchkoli relevantních právně závazných rozhodnutí regulačního orgánu nebo agentury, nebo uložení takových sankcí navrhnout příslušnému soudu. To zahrnuje pravomoc ukládat nebo navrhovat uložení sankcí až do výše 10 % ročního obrátu provozovatele přepravní soustavy nebo 10 % ročního obrátu vertikálně integrovaného podniku vůči provozovateli přepravní soustavy nebo případně vertikálně integrovanému podniku za neplnění příslušných povinností podle této směrnice; a
- e) mít odpovídající pravomoci k provádění šetření a vydávání pokynů při řešení sporů podle odstavců 11 a 12.

5. Pokud byl určen provozovatel přepravní soustavy v souladu s kapitolou IV, musí mít regulační orgán kromě povinností a pravomocí podle odstavců 1 a 4 tohoto článku alespoň tyto povinnosti a pravomoci:

- a) ukládat sankce v souladu s odst. 4 písm. d) za diskriminační chování ve prospěch vertikálně integrovaného podniku;
- b) sledovat komunikaci mezi provozovatelem přepravní soustavy a vertikálně integrovaným podnikem s cílem zajistit, aby provozovatel přepravní soustavy plnil své povinnosti;
- c) vystupovat jako orgán pro řešení sporů mezi vertikálně integrovaným podnikem a provozovatelem přepravní soustavy, pokud jde o jakoukoli stížnost podle odstavce 11;
- d) sledovat obchodní a finanční vztahy, včetně půjček mezi vertikálně integrovaným podnikem a provozovatelem přepravní soustavy;

▼B

- e) schvalovat veškeré obchodní a finanční dohody mezi vertikálně integrovaným podnikem a provozovatelem přepravní soustavy za předpokladu, že tyto dohody jsou v souladu s tržními podmínkami;
 - f) požadovat odůvodnění ze strany vertikálně integrovaného podniku, pokud obdrží oznámení od kontrolora shody v souladu s čl. 21 odst. 4. Takové odůvodnění obsahuje zejména důkazní materiály o tom, že nenastalo žádné diskriminační chování zvyhodňující vertikálně integrovaný podnik;
 - g) provádět inspekce, včetně neohlášených inspekci, v prostorách vertikálně integrovaného podniku a provozovatele přepravní soustavy; a
 - h) zadat všechny nebo konkrétní úkoly provozovatele přepravní soustavy nezávislému provozovateli soustavy jmenovanému v souladu s článkem 14 v případě trvalého neplnění povinností podle této směrnice ze strany provozovatele přepravní soustavy, zejména v případě opakovaného diskriminačního chování ve prospěch vertikálně integrovaného podniku.
6. Regulační orgány jsou odpovědné za stanovování nebo schvalování alespoň metod používaných pro výpočet nebo stanovení podmínek s dostatečným předstihem předtím, než vstoupí v platnost, pro
- a) připojení a přístup k vnitrostátním sítím, včetně sazeb za přepravu a distribuci a podmínek přístupu k zařízením LNG a sazeb za tento přístup. Tyto sazby nebo metody musí umožňovat provádění nezbytných investic do sítí a zařízení LNG tak, aby díky těmto investicím bylo možné zabezpečit rentabilitu sítí a zařízení LNG;
 - b) poskytování vyrovnávacích služeb, které jsou realizovány co nejhospodárněji a poskytují vhodné podněty pro uživatele sítě, aby vyrovnávali úroveň dodávaného a odebíraného zemního plynu. Vyrovnávací služby musí být poskytovány spravedlivým a nediskriminačním způsobem a být založené na objektivních kritériích; a
 - c) přístup k přeshraničním infrastrukturám, včetně postupů pro přidělování kapacity a řízení přetížení.
7. Metody nebo podmínky uvedené v odstavci 6 se zveřejní.
8. Při stanovování nebo schvalování sazeb nebo metodik a vyrovnávacích služeb musí regulační orgány zajistit, aby byly provozovatelům přepravních a distribučních soustav poskytnuty přiměřené pobídky, jak krátkodobě, tak dlouhodobě, pro zvyšování účinnosti, podporu integrace trhu a bezpečnosti dodávek a souvisejících výzkumných činností.
9. Regulační orgány sledují řízení přetížení ve vnitrostátních přepravních plynových sítích, včetně propojovacího vedení, a uplatňování pravidel pro řízení přetížení. Za tímto účelem předkládají provozovatelé přepravních soustav nebo subjekty působící na trhu svá pravidla pro řízení přetížení, včetně přidělování kapacity, národním regulačním orgánům. Národní regulační orgány mohou požadovat změny těchto pravidel.

▼ B

10. Regulační orgány mají právo požadovat, v případě potřeby, od provozovatelů přepravní a distribuční soustavy, provozovatelů zařízení LNG a skladovacího zařízení, aby změnili podmínky, včetně sazeb nebo metodik uvedených v tomto článku, tak aby byly přiměřené a používaly se nediskriminačním způsobem. V případě, že režim přístupu ke skladování je stanoven v souladu s čl. 33 odst. 3, nezahrnuje tento úkol změnu sazeb. Pokud dojde při stanovování sazeb za přepravu a distribuci ke zpoždění, jsou regulační orgány oprávněny stanovit nebo schválit předběžné sazby za přepravu a distribuci nebo příslušné metody a rozhodnout o přiměřených kompenzačních opatřeních, pokud se konečné sazby nebo metody od těchto předběžných sazeb liší.

11. Každá osoba, která podala stížnost na provozovatele přepravní, skladovací, LNG nebo distribuční soustavy v souvislosti s povinnostmi daného provozovatele podle této směrnice, může podat stížnost regulačnímu orgánu, který jako orgán pro řešení sporů vydá rozhodnutí do dvou měsíců po obdržení stížnosti. Tuto lhůtu je možné prodloužit o dva měsíce, pokud regulační orgán potřebuje další informace. Tuto prodlouženou lhůtu je možné dále prodloužit po dohodě s navrhovatelem. Rozhodnutí regulačního orgánu má závazný účinek, do té doby než je případně zrušeno v rámci odvolání.

12. Každá osoba, které se to týká a která má právo si stěžovat na rozhodnutí o metodách přijaté podle tohoto článku, nebo má-li regulační orgán konzultační povinnost ohledně navrhovaných sazeb nebo metod, může podat stížnost za účelem přezkoumání rozhodnutí, a to ve lhůtě nejvýše dvou měsíců od zveřejnění rozhodnutí nebo návrhu rozhodnutí nebo v kratší lhůtě stanovené členskými státy. Tato stížnost nemá odkladný účinek.

13. Členské státy vytvoří vhodné a účinné mechanismy pro regulaci, kontrolu a transparentnost tak, aby zabránily jakémukoli zneužívání dominantního postavení a bezohlednému chování, zejména ke škodě spotřebitelů. Tyto mechanismy berou v úvahu ustanovení Smlouvy, a zejména její článek 82.

14. Členské státy zajistí, aby v souladu s vnitrostátním právem byla přijata vhodná opatření, včetně správních opatření nebo trestních řízení proti odpovědným fyzickým nebo právnickým osobám, pokud nejsou dodržena pravidla o důvěrnosti stanovená touto směrnicí.

15. Stížnosti uvedené v odstavcích 11 a 12 se podávají, aniž je dotčen výkon práva na opravný prostředek podle práva Společenství nebo práva členských států.

16. Rozhodnutí přijatá regulačními orgány musí být plně odůvodněná a oprávněná, aby byl možný jejich soudní přezkum. Rozhodnutí jsou dostupná veřejnosti a zároveň musí zachovávat důvěrnost informací, které mají z obchodního hlediska citlivou povahu.

17. Členské státy zajistí, aby na vnitrostátní úrovni existovaly vhodné mechanismy, v jejichž rámci má strana, které se rozhodnutí regulačního orgánu týká, právo podat opravný prostředek k subjektu, který je na zúčastněných stranách a jakékoli vládě nezávislý.

▼ B*Článek 42***Regulační režim pro přeshraniční otázky**

1. Regulační orgány úzce spolupracují a vzájemně se konzultují a poskytují si navzájem i agentuře jakékoli informace nezbytné pro plnění jejich úkolů podle této směrnice. U předávaných informací zajistí přijímající orgán stejnou úroveň důvěrnosti, jaká je vyžadována od orgánu, který informaci poskytl.

2. Regulační orgány spolupracují přinejmenším na regionální úrovni s cílem:

- a) podporovat tvorbu provozních ujednání vedoucích k umožnění optimálního řízení sítě, podpoře společných burz pro obchodování se zemním plynem a k přidělování přeshraničních kapacit a s cílem umožnit odpovídající úroveň propojovací kapacity, mimo jiné prostřednictvím nových propojení, v rámci regionu a mezi regiony, s cílem umožnit rozvoj účinné hospodářské soutěže a zlepšení bezpečnosti dodávek, aniž by docházelo k diskriminaci mezi dodavatelskými podniky z různých členských států;
- b) koordinovat vypracování všech kodexů sítě pro příslušné provozovatele přepravních soustav a další účastníky na trhu; a
- c) koordinovat vypracování pravidel pro řízení přetížení.

3. Národní regulační orgány jsou oprávněny uzavírat dohody o vzájemné spolupráci za účelem rozvoje spolupráce v oblasti regulace.

4. Opatření uvedená v odstavci 2 se provádějí podle potřeby v úzké konzultaci s dalšími příslušnými vnitrostátními orgány a aniž jsou dotčeny konkrétní pravomoci těchto vnitrostátních orgánů.

5. Komise může přijmout rámcové pokyny ohledně rozsahu povinností regulačních orgánů týkající se vzájemné spolupráce a spolupráce s agenturou. Tato opatření, jež mají za účel změnit jiné než podstatné prvky této směrnice jejím doplněním, se přijímají regulativním postupem s kontrolou podle čl. 51 odst. 3.

▼ M2

6. Regulační orgány nebo případně jiné příslušné orgány mohou konzultovat a spolupracovat s příslušnými orgány třetích zemí ve vztahu k otázkám provozování plynárenské infrastruktury vedoucí do třetích zemí a z nich s cílem zajistit v případě dotčené infrastruktury jednotné uplatňování této směrnice na území a v teritoriálním moři členského státu.

▼ B*Článek 43***Dodržování rámcových pokynů**

1. Kterýkoli regulační orgán a Komise si mohou vyžádat stanovisko agentury k tomu, zda je rozhodnutí regulačního orgánu v souladu s rámcovými pokyny uvedenými v této směrnici nebo v nařízení (ES) č. 715/2009.

▼ B

2. Agentura poskytne do tří měsíců ode dne přijetí žádosti své stanovisko regulačnímu orgánu, který si je vyžádal, nebo případně Komisi a rovněž regulačnímu orgánu, který dotyčné rozhodnutí vydal.

3. Pokud regulační orgán, který rozhodnutí vydal, nenaplní stanovisko agentury do čtyř měsíců ode dne, kdy jej obdržel, uvědomí o tom agentura Komisi.

4. Kterýkoli regulační orgán může Komisi uvědomit, má-li za to, že rozhodnutí důležité pro přeshraniční obchod přijaté regulačním orgánem není v souladu s rámcovými pokyny uvedenými v této směrnici nebo v nařízení (ES) č. 715/2009, a to do dvou měsíců ode dne tohoto rozhodnutí.

5. Pokud Komise do dvou měsíců poté, co ji uvědomila agentura v souladu s odstavcem 3 nebo regulační orgán v souladu s odstavcem 4, nebo z vlastního podnětu do tří měsíců ode dne rozhodnutí shledá, že dané rozhodnutí určitého regulačního orgánu vyvolává vážné pochybnosti z hlediska jeho slučitelnosti s rámcovými pokyny uvedenými v této směrnici nebo v nařízení (ES) č. 715/2009, může Komise rozhodnout o dalším projednání dané věci. V takovém případě vyzve regulační orgán a účastníky řízení před regulačním orgánem, aby předložili připomínky.

6. Pokud se Komise rozhodla danou věc dále projednat, nejpozději do čtyř měsíců ode dne přijetí tohoto rozhodnutí vydá konečné rozhodnutí:

a) nevznášet námitky proti rozhodnutí regulačního orgánu; nebo

b) vyžadující, aby dotčený regulační orgán zrušil své rozhodnutí, má-li za to, že rámcové pokyny nebyly dodrženy.

7. Pokud Komise nepřijala rozhodnutí o dalším projednání dané věci nebo konečné rozhodnutí ve lhůtách stanovených v odstavcích 5 a 6, má se za to, že proti rozhodnutí regulačního orgánu nevznesla námitky.

8. Regulační orgán naplní rozhodnutí Komise vyžadující zrušení jeho rozhodnutí do dvou měsíců a uvědomí o tom Komisi.

9. Komise může přijmout rámcové pokyny, které podrobně stanoví, jak mají regulační orgány, agentura a Komise postupovat, pokud jde o zajištění souladu rozhodnutí přijímaných regulačními orgány s rámcovými pokyny, na něž odkazuje tento článek. Tato opatření, jež mají za účel změnit jiné než podstatné prvky této směrnice jejím doplněním, se přijímají regulativním postupem s kontrolou podle čl. 51 odst. 3.

*Článek 44***Vedení záznamů**

1. Členské státy vyžadují, aby dodavatelské podniky uchovávaly pro potřeby vnitrostátních orgánů, včetně regulačního orgánu, vnitrostátních orgánů pro hospodářskou soutěž a Komise, za účelem plnění jejich úkolů alespoň po dobu pěti let náležité údaje týkající se všech transakcí podle smluv na dodávky zemního plynu a deriváty na zemní plyn s velkoodběrateli a provozovateli přepravní soustavy, jakož i s provozovateli skladovacího zařízení a zařízení LNG.

2. Údaje musí obsahovat podrobnosti o vlastnostech příslušných transakcí, jako například pravidla upravující trvání, dodání a plnění, množství, data a časy uskutečnění a ceny transakcí a informace k identifikaci dotčeného velkoodběratele, jakož i stanovené podrobnosti o všech nenaplněných smlouvách na dodávky zemního plynu a derivátech na zemní plyn.

3. Regulační orgán může rozhodnout, že části těchto informací poskytne účastníkům trhu, ovšem za podmínky, že se nezveřejní informace, které mají z obchodního hlediska citlivou povahu a které se týkají jednotlivých účastníků trhu nebo jednotlivých transakcí. Tento odstavec se nevztahuje na informace o finančních nástrojích, které spadají do oblasti působnosti směrnice 2004/39/ES.

4. K zajištění jednotného uplatňování tohoto článku může Komise přijmout rámcové pokyny vymezující metodiky a opatření pro vedení záznamů, jakož i formu a obsah údajů, které mají být uchovávány. Tato opatření, jež mají za účel změnit jiné než podstatné prvky této směrnice jejím doplněním, se přijímají regulativním postupem s kontrolou podle čl. 51 odst. 3.

5. Pokud jde o transakce s deriváty na zemní plyn dodavatelských podniků s velkoodběrateli a provozovateli přepravní soustavy, jakož i s provozovateli skladovacího zařízení a zařízení LNG, použije se tento článek pouze poté, co Komise přijme rámcové pokyny uvedené v odstavci 4.

6. Ustanovení tohoto článku nezakládají vůči orgánům uvedeným v odstavci 1 další povinnosti pro subjekty spadající do oblasti působnosti směrnice 2004/39/ES.

7. Potřebují-li orgány uvedené v odstavci 1 přístup k údajům, které uchovávají subjekty spadající do oblasti působnosti směrnice 2004/39/ES, poskytnou jim požadované údaje orgány příslušné podle uvedené směrnice.

KAPITOLA IX
MALOOBCHODNÍ TRHY

Článek 45

Maloobchodní trhy

V zájmu snadnějšího vzniku dobře fungujících a transparentních maloobchodních trhů ve Společenství zajistí členské státy, aby byly úloha a povinnosti provozovatelů přepravní soustavy, provozovatelů distribuční soustavy, dodavatelských podniků, zákazníků a případně dalších účastníků trhu vymezeny, pokud jde o smluvní ujednání, závazky vůči zákazníkům, pravidla pro předávání údajů a zúčtování, vlastnictví údajů a odpovědnost za měření.

Tato pravidla se zveřejní a vytvoří s cílem usnadnit přístup zákazníků a dodavatelů k sítím, přičemž podléhají přezkumu ze strany regulačních orgánů nebo jiných příslušných vnitrostátních orgánů.

KAPITOLA X
ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Článek 46

Ochranná opatření

1. V případě náhlé krize na trhu s energií nebo ohrožení fyzické bezpečnosti osob, přístrojů, zařízení nebo celistvosti soustavy může členský stát dočasně přijmout nezbytná ochranná opatření.

2. Tato opatření smějí narušit řádné fungování vnitřního trhu jen v co nejmenší míře a nesmějí mít širší působnost, než je naprosto nezbytné pro vyřešení náhle vzniklých potíží.

3. Dotyčný členský stát tato opatření neprodleně oznámí ostatním členským státům a Komisi, která může rozhodnout, že je daný členský stát musí změnit nebo zrušit, pokud narušují hospodářskou soutěž a nepříznivě ovlivňují obchod způsobem, který je v rozporu s obecným zájmem.

Článek 47

Rovné podmínky

1. Opatření, která mohou členské státy přijmout podle této směrnice za účelem zajištění rovných podmínek musí být v souladu se Smlouvou, zejména pak s článkem 30 Smlouvy, a právními předpisy Společenství.

2. Opatření uvedená v odstavci 1 musí být přiměřená, nediskriminační a transparentní. Tato opatření mohou být uvedena v účinnost pouze po oznámení Komisi a vyžadují její schválení.

▼B

3. Komise se k oznámení podle odstavce 2 vyjádří do dvou měsíců od jeho obdržení. Tato lhůta začíná běžet dnem následujícím po obdržení úplných informací. Pokud se Komise v této dvouměsíční lhůtě nevyjádří, má se za to, že Komise vůči oznámeným opatřením nevznesla námitky.

*Článek 48***Výjimky z platebních závazků „ber nebo plat“**

1. Pokud se plynárenský podnik dostal nebo se domnívá, že by se mohl dostat, do vážných hospodářských a finančních obtíží v důsledku platebních závazků „ber nebo plat“, převzatých na základě jedné nebo více smluv o nákupu plynu, může zaslat příslušnému členskému státu nebo určenému příslušnému orgánu žádost o udělení dočasné výjimky z článku 32. Podle volby členského státu jsou žádosti podávány podle jednotlivých případů buď před zamítnutím přístupu k soustavě, nebo po něm. Členské státy mohou nechat na plynárenském podniku, zda podá žádost před zamítnutím přístupu k soustavě nebo po něm. Pokud plynárenský podnik odmítne přístup, musí být žádost podána neprodleně. K žádosti musí být přiloženy veškeré potřebné informace o povaze a rozsahu obtíží a o snahách podniknutých plynárenským podnikem k jejich vyřešení.

Pokud se nenabízí žádné jiné přiměřené řešení, může členský stát nebo určený příslušný orgán s přihlédnutím k odstavci 3 rozhodnout o udělení výjimky.

2. Členský stát nebo určený příslušný orgán neprodleně oznámí Komisi své rozhodnutí o udělení výjimky spolu se všemi potřebnými informacemi. Tyto informace mohou být Komisi předloženy v souhrnné podobě, aby mohla Komise přijmout odůvodněné rozhodnutí. Do osmi týdnů po obdržení oznámení může Komise požádat členské státy nebo určené příslušné orgány, aby změnilly nebo zrušily rozhodnutí o udělení výjimky.

Pokud dotyčný určený regulační orgán nebo členský stát uvedené žádosti ve lhůtě čtyř týdnů nevyhoví, přijme Komise konečné rozhodnutí neprodleně poradním postupem podle čl. 51 odst. 2.

Komise zachová důvěrnost citlivých obchodních informací.

3. Při rozhodování o výjimkách uvedených v odstavci 1 vezme členský stát nebo určený příslušný orgán a Komise v úvahu zejména tato kritéria:

- a) cíl, spočívající v dosažení konkurenčního trhu s plynem;
- b) potřebu plnit povinnosti veřejné služby a zajistit bezpečnost dodávek;

▼ B

- c) postavení plynárenského podniku na trhu s plynem a skutečný stav hospodářské soutěže na tomto trhu;
- d) závažnost hospodářských a finančních obtíží, na které narážejí plynárenské podniky a podniky zabývající se přepravou nebo oprávnění zákazníci;
- e) data podpisu a podmínky dané smlouvy nebo smluv, včetně toho, do jaké míry umožňují přihlížet k vývoji trhu;
- f) úsilí vynaložené při řešení problému;
- g) míru, v jaké podnik při převzetí dotyčných platebních závazků „ber nebo plat“ mohl, s ohledem na tuto směrnici, přiměřeným způsobem předvídat, že mohou vzniknout vážné obtíže;
- h) úroveň propojení soustavy s ostatními soustavami a stupeň součinnosti těchto soustav; a
- i) důsledky, jaké by mělo udělení výjimky na řádné uplatňování této směrnice, pokud jde o bezproblémové fungování vnitřního trhu se zemním plynem.

Rozhodnutí o žádosti o výjimku týkající se platebních smluv „ber nebo plat“ uzavřených před 4. srpnem 2003 by neměla vést k situaci, v níž je nemožné nalézt jiná rentabilní odbytiště. V každém případě se obtíže nepovažují za závažné, pokud prodej zemního plynu neklesne pod úroveň záruk minimálního odběru obsažených ve smlouvách o nákupu plynu „ber nebo plat“ anebo pokud daná smlouva o nákupu plynu „ber nebo plat“ může být změněna nebo plynárenský podnik je schopen nalézt jiná odbytiště.

4. Plynárenské podniky, kterým nebyla udělena výjimka uvedená v odstavci 1 tohoto článku, nesmějí odmítnout nebo nesmějí nadále odmítat přístup k soustavě v důsledku závazků „ber nebo plat“ přijatých ve smlouvě o nákupu plynu. Členské státy dbají na dodržování odpovídajících ustanovení článků 32 až 44.

5. Každá výjimka udělená na základě výše uvedených ustanovení musí být řádně odůvodněna. Komise zveřejní rozhodnutí v Úředním věstníku Evropské unie.

6. Do 4. srpna 2008 předloží Komise hodnotící zprávu o zkušenostech získaných s uplatňováním tohoto článku, aby Evropský parlament a Rada mohly včas posoudit nezbytnost jeho úpravy.

▼ M2*Článek 48a***Technické dohody týkající se provozování dálkových přepravních plynovodů**

Touto směrnici není dotčena možnost, aby provozovatelé přepravní soustavy nebo jiné hospodářské subjekty ponechali v platnosti nebo uzavřeli technické dohody o otázkách týkajících se provozování dálkových přepravních plynovodů mezi členským státem a třetí zemí, pokud jsou tyto dohody slučitelné s právem Unie a relevantními rozhodnutími vnitrostátních regulačních orgánů dotčených členských států. Tyto dohody se oznámí regulačním orgánům dotčených členských států.

▼ B*Článek 49***Vznikající a izolované trhy**

1. Členské státy, které nejsou přímo napojeny na propojenou soustavu jiného členského státu a které mají pouze jednoho hlavního vnějšího dodavatele, se mohou odchýlit od článků 4, 9, 37 nebo 38. Dodavatelský podnik, jehož podíl na trhu je vyšší než 75 %, se považuje za hlavního dodavatele. Každá taková výjimka pozbývá platnosti v okamžiku, kdy alespoň jedna z podmínek uvedených v tomto pododstavci není splněna. Každá taková výjimka se musí oznámit Komisi.

Kypr se může odchýlit od článků 4, 9, 37 nebo 38. Tato výjimka pozbývá platnosti v okamžiku, kdy Kypr přestane splňovat podmínky izolovaného trhu.

Články 4, 9, 37 nebo 38 se nevztahují na Estonsko, Lotyšsko a Finsko, dokud se kterýkoli z těchto států přímo nenapojí na propojenou soustavu jiného členského státu, než je Estonsko, Lotyšsko, Litva nebo Finsko. Tímto pododstavcem nejsou dotčeny výjimky podle prvního pododstavce.

2. Členský stát, který má právo na přiznání statutu vznikajícího trhu a který by se v důsledku provádění této směrnice dostal do vážných obtíží, se může odchýlit od článků 4 a 9, čl. 13 odst. 1 a 3, článků 14 a 24, čl. 25 odst. 5, článků 26, 31 a 32, čl. 37 odst. 1 nebo článku 38. Tato výjimka pozbývá platnosti v okamžiku, kdy členský stát již nemá právo na přiznání statutu vznikajícího trhu. Každá taková výjimka se musí oznámit Komisi.

Kypr se může odchýlit od článků 4 a 9, čl. 13 odst. 1 a 3, článků 14 a 24, čl. 25 odst. 5, článků 26, 31 a 32, čl. 37 odst. 1 nebo článku 38. Tato výjimka pozbývá platnosti v okamžiku, kdy Kypr přestane splňovat podmínky izolovaného trhu.

3. Ke dni, ke kterému výjimka uvedená v odstavci 2 pozbývá platnosti, povede definice oprávněných zákazníků k otevření trhu odpovídajícímu přinejmenším 33 % celkové roční spotřeby plynu na vnitrostátním trhu s plynem. Dva roky poté se použije čl. 37 odst. 1 písm. b) a tři roky poté se použije čl. 37 odst. 1 písm. c). Dokud není použitelný

▼B

čl. 37 odst. 1 písm. b), mohou se členské státy uvedené v odstavci 2 tohoto článku rozhodnout nepoužívat článek 32, pokud jde o pomocné služby a dočasné skladování k procesu znovuzplynování zemního plynu a jeho následné dodávání do přepravní soustavy.

4. Pokud by provádění této směrnice způsobilo vážné obtíže v zeměpisně vymezeném území členského státu, zejména pokud jde o rozvoj přepravní infrastruktury a hlavní distribuční infrastruktury, jakož i s ohledem na povzbuzení investic, mohou členské státy požádat Komisi o dočasnou výjimku u článků 4 a 9, čl. 13 odst. 1 a 3, článků 14 a 24, čl. 25 odst. 5, článků 26, 31 a 32, čl. 37 odst. 1 nebo článku 38.

5. Komise může udělit výjimku uvedenou v odstavci 4 zejména s přihlédnutím k těmto kritériím:

— potřebě investic do infrastruktury, jejíž provoz by nebyl v konkurenčním tržním prostředí rentabilní,

— úrovni a vyhlídkám návratnosti vyžadovaných investic,

— velikosti a vyspělosti plynárenské soustavy v dané oblasti,

— vyhlídkám daného trhu s plynem,

— zeměpisné velikosti a vlastnostem dané části území nebo oblasti, jakož i k socioekonomickým a demografickým faktorům.

Pokud jde o plynárenskou infrastrukturu jinou než distribuční, lze výjimku udělit, pouze pokud v této oblasti není vytvořena žádná plynárenská infrastruktura nebo byla vytvořena před méně než deseti lety. Dočasná výjimka nesmí překročit deset let od prvních dodávek plynu do této oblasti.

Pokud jde o distribuční infrastrukturu, lze výjimku udělit na období, které nesmí přesáhnout 20 let od prvních dodávek plynu prostřednictvím uvedené infrastruktury do této oblasti.

6. Článek 9 se nepoužije na Kypr, Lucembursko nebo Maltu.

7. Než Komise přijme rozhodnutí podle odstavce 5, informuje členské státy o žádostech podaných na základě odstavce 4 při zachování důvěrnosti. Toto rozhodnutí a výjimky uvedené v odstavcích 1 a 2 se zveřejní v Úředním věstníku Evropské unie.

8. Řecko se může odchýlit od článků 4, 24, 25, 26, 32, 37 nebo 38 této směrnice pro zeměpisné oblasti a období vymezená v licencích, které vydalo před 15. březnem 2002 v souladu se směrnicí 98/30/ES, pro rozvoj a výhradní využívání distribučních sítí v některých zeměpisných oblastech.

▼ **M2***Článek 49a***Výjimky týkající se dálkových přepravních plynovodů vedoucích do třetích zemí a z nich**

1. V případě dálkových přepravních plynovodů mezi členským státem a třetí zemí dokončených před dnem 23. května 2019 může členský stát, v němž se nachází první bod, kde se tento dálkový přepravní plynovod připojuje k síti členského státu, na základě objektivních důvodů, jako je umožnění navrácení vynaložených investic, nebo z důvodu zajištění bezpečnosti dodávek rozhodnout o udělení výjimek z článků 9, 10, 11 a 32 a z čl. 41 odst. 6, 8 a 10 pro úseky tohoto dálkového přepravního plynovodu nacházející se na jeho území a v jeho teritoriálním moři, nebude-li tato výjimka na újmu hospodářské soutěži nebo efektivnímu fungování vnitřního trhu se zemním plynem či bezpečnosti dodávek v Unii.

Výjimka je časově omezená na nejvýše 20 let na základě objektivního odůvodnění, přičemž ji lze v odůvodněných případech prodloužit, a může být vázána na podmínky přispívající ke splnění výše uvedených podmínek.

Tyto výjimky se nevztahují na dálkové přepravní plynovody mezi členským státem a třetí zemí, která má povinnost provést tuto směrnici ve svém právním řádu a která ji v něm účinně provádí na základě dohody uzavřené s Unii.

2. Jestliže se dotčený dálkový přepravní plynovod nachází na území více než jednoho členského státu, rozhodne o tom, zda pro tento dálkový přepravní plynovod udělit výjimku členský stát, na jehož území se nachází první připojovací bod k síti členských států, a to po konzultaci se všemi dotčenými členskými státy.

Na žádost dotčených členských států se může Komise rozhodnout, že bude jednat jako pozorovatel při konzultacích mezi členským státem, na jehož území se nachází první připojovací bod, a třetí zemí, týkajících se jednotného uplatňování této směrnice na území a v teritoriálním moři členského státu, v němž se nachází první propojovací bod, včetně udělení výjimek pro tyto dálkové přepravní plynovody.

3. Rozhodnutí podle odstavců 1 a 2 musí být přijata do 24. května 2020. Členské státy oznámí taková rozhodnutí Komisi a zveřejní je.

*Článek 49b***Zmocnění**

1. Aniž jsou dotčeny jiné povinnosti podle práva Unie a rozdělení pravomocí mezi Unii a členské státy, mohou být stávající dohody mezi členským státem a třetí zemí o provozování dálkového přepravního plynovodu nebo těžební plynovodní sítě ponechány v platnosti, dokud nevstoupí v platnost nová dohoda mezi Unii a toutéž třetí zemí nebo dokud se neuplatní postup stanovený v odstavcích 2 až 15 tohoto článku.

▼ M2

2. Aniž je dotčeno rozdělení pravomocí mezi Unii a členské státy, jestliže členský stát hodlá zahájit jednání se třetí zemí s cílem změnit, prodloužit, upravit, obnovit nebo uzavřít se třetí zemí dohodu o provozování dálkového přepravního plynovodu týkající se záležitostí, které zcela či zčásti spadají do oblasti působnosti této směrnice, svůj záměr písemně oznámí Komisi.

Toto oznámení zahrnuje relevantní dokumentaci a údaje o tom, jakými ustanoveními se mají jednání zabývat nebo jaká ustanovení mají být opětovně předmětem jednání, jakož i cíle jednání a jakékoli další relevantní informace, a je předáno Komisi alespoň pět měsíců před zamýšleným zahájením jednání.

3. V návaznosti na oznámení podle odstavce 2 přijme Komise rozhodnutí, jímž členskému státu udělí oprávnění zahájit formální jednání se třetí zemí ohledně části dohody, která může mít dopad na společná pravidla Unie, ledaže se domnívá, že by zahájení těchto jednání:

- a) bylo v rozporu s právem Unie, čímž se nemyslí nesrovnalosti vyplývající z rozdělení pravomocí mezi Unii a členské státy;
- b) narušovalo fungování vnitřního trhu se zemním plynem, hospodářskou soutěž nebo bezpečnost dodávek v členském státě nebo v Unii;
- c) ohrožovalo cíle probíhajících jednání o mezivládních dohodách vedených Unii se třetí zemí;
- d) bylo diskriminační.

4. Při provádění posouzení podle odstavce 3 vezme Komise v úvahu, zda se zamýšlená dohoda týká dálkového přepravního plynovodu nebo těžebního plynovodu, který přispívá k diverzifikaci dodávek a dodavatelů zemního plynu prostřednictvím nových zdrojů zemního plynu.

5. Ve lhůtě 90 dní od obdržení oznámení uvedeného v odstavci 2 přijme Komise rozhodnutí, jímž členskému státu udělí nebo odmítne udělení oprávnění zahájit jednání s cílem změnit, prodloužit, upravit, obnovit nebo uzavřít dohodu se třetí zemí. Pokud jsou k přijetí rozhodnutí potřebné dodatečné informace, lhůta 90 dní začne běžet ode dne obdržení těchto dodatečných informací.

6. V případě, že Komise přijme rozhodnutí, jímž odmítne udělit členskému státu oprávnění zahájit jednání s cílem změnit, prodloužit, upravit, obnovit nebo uzavřít dohodu se třetí zemí, informuje o tom příslušný členský stát a své rozhodnutí zdůvodní.

7. Rozhodnutí, jimiž se členskému státu uděluje nebo odmítá udělení oprávnění zahájit jednání s cílem změnit, prodloužit, upravit, obnovit nebo uzavřít dohodu se třetí zemí, se přijímají prostřednictvím prováděcích aktů přijatých postupem podle čl. 51 odst. 2.

▼ M2

8. Komise může vydat pokyny a může požádat o to, aby byla do zamýšlené dohody zahrnuta konkrétní ustanovení s cílem zajistit slučitelnost s právem Unie v souladu s rozhodnutím Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/684 ⁽¹⁾.

9. Komise je ve všech fázích jednání, jejichž cílem je změnit, prodloužit, upravit, obnovit nebo uzavřít dohodu, průběžně informována o pokroku a výsledcích těchto jednání a v souladu s rozhodnutím (EU) 2017/684 může požádat o účast na těchto jednáních mezi členským státem a třetí zemí.

10. Komise informuje Evropský parlament a Radu o rozhodnutích přijatých podle odstavce 5.

11. Před podpisem dohody se třetí zemí oznámí dotčený členský stát Komisi výsledky jednání a poskytne jí vyjednané znění této dohody.

12. Po oznámení podle odstavce 11 Komise posoudí znění vyjednané dohody podle odstavce 3. Pokud Komise dospěje k názoru, že jednání vyústila v dohodu, která je v souladu s odstavcem 3, udělí členskému státu oprávnění takovou dohodu podepsat a uzavřít.

13. Komise přijme rozhodnutí, jímž udělí členskému státu oprávnění podepsat a uzavřít dohodu se třetí zemí, nebo jímž toto udělení oprávnění odmítne, ve lhůtě 90 dní od obdržení oznámení uvedeného v odstavci 11. Pokud jsou k přijetí rozhodnutí zapotřebí dodatečné informace, lhůta 90 dní začne běžet ode dne obdržení těchto dodatečných informací.

14. Pokud Komise přijme rozhodnutí podle odstavce 13, jímž udělí členskému státu oprávnění podepsat a uzavřít dohodu se třetí zemí, oznámí dotčený členský stát Komisi uzavření dohody a její vstup v platnost, jakož i veškeré následné změny statusu uvedené dohody.

15. V případě, že Komise přijme rozhodnutí podle odstavce 13, jímž odmítne udělit členskému státu oprávnění podepsat a uzavřít dohodu se třetí zemí, informuje o tom dotčený členský stát a své rozhodnutí zdůvodní.

▼ B*Článek 50***Přezkum**

Pokud Komise ve zprávě uvedené v čl. 52 odst. 6 dospěje k závěru, že vzhledem k účinnému způsobu, jakým byl uskutečňován přístup k síti v členském státě, který dává prostor pro zcela účinný, nediskriminační a neztížený přístup k síti, nejsou určité povinnosti uložené touto směrnici podnikům (včetně povinností týkajících se právního oddělení provozovatelů distribuční soustavy) úměrné sledovanému cíli, může dotčený členský stát podat Komisi žádost o osvobození od daného požadavku.

⁽¹⁾ Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/684 ze dne 5. dubna 2017, kterým se zavádí mechanismus výměny informací o mezivládních dohodách a nezávazných nástrojích mezi členskými státy a třetími zeměmi v oblasti energetiky a kterým se zrušuje rozhodnutí č. 994/2012/EU (Úř. věst. L 99, 12.4.2017, s. 1).

▼B

Členský stát oznámí tuto žádost neprodleně Komisi spolu s veškerými významnými informacemi nezbytnými k prokázání, že závěr obsažený ve zprávě o zabezpečení účinného přístupu k síti bude dodržen.

Do tří měsíců po obdržení oznámení vydá Komise stanovisko k žádosti dotyčného členského státu a případně předloží Evropskému parlamentu a Radě návrhy na změnu odpovídajících ustanovení této směrnice. V návrzích na změnu směrnice může Komise navrhnout osvobození dotyčného členského státu od daných požadavků za podmínky, že členský stát případně provádí stejně účinná opatření.

*Článek 51***Výbor**

1. Komisi je nápomocen výbor.
2. Odkazuje-li se na tento odstavec, použijí se články 3 a 7 rozhodnutí Rady 1999/468/ES s ohledem na článek 8 zmíněného rozhodnutí.
3. Odkazuje-li se na tento odstavec, použije se čl. 5a odst. 1 až 4 a článek 7 rozhodnutí 1999/468/ES s ohledem na článek 8 uvedeného rozhodnutí.

▼M1*Článek 52***Podávání zpráv**

Komise sleduje a posuzuje uplatňování této směrnice a předkládá zprávu o celkovém pokroku Evropskému parlamentu a Radě jako přílohu ke zprávě o pokroku energetické unie uvedené v článku 35 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1999 ⁽¹⁾.

▼B*Článek 53***Zrušovací ustanovení**

Směrnice 2003/55/ES se zrušuje s účinkem ode dne 3. března 2011, aniž jsou dotčeny povinnosti členských států týkající se lhůt pro provedení a uplatňování uvedené směrnice. Odkazy na zrušenou směrnici se považují za odkazy na tuto směrnici v souladu se srovnávací tabulkou obsaženou v příloze II.

⁽¹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1999 ze dne 11. prosince 2018 o správě energetické unie a opatření v oblasti klimatu, kterým se mění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 663/2009 a (ES) č. 715/2009, směrnice Evropského parlamentu a Rady 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EU, 2012/27/EU a 2013/30/EU, směrnice Rady 2009/119/ES a (EU) 2015/652 a zrušuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 525/2013 (Úř. věst. L 328, 21.12.2018, s. 1).

▼B*Článek 54***Provedení**

1. Členské státy uvedou v účinnost právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí do dne 3. března 2011. Neprodleně o nich uvědomí Komisi.

Členské státy budou tyto předpisy používat ode dne 3. března 2011, s výjimkou článku 11, který budou používat ode dne 3. března 2013.

Tyto předpisy přijaté členskými státy musí obsahovat odkaz na tuto směrnici nebo musí být takový odkaz učiněn při jejich úředním vyhlášení. Způsob odkazu si stanoví členské státy.

2. Členské státy sdělí Komisi znění hlavních ustanovení vnitrostátních právních předpisů, které přijmou v oblasti působnosti této směrnice.

*Článek 55***Vstup v platnost**

Tato směrnice vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

*Článek 56***Určení**

Tato směrnice je určena členskými státním.

PŘÍLOHA I

OPATŘENÍ NA OCHRANU SPOTŘEBITELE

1. Aniž jsou dotčeny předpisy Společenství o ochraně spotřebitele, zejména směrnice 97/7/ES Evropského parlamentu a Rady ze dne 20. května 1997 o ochraně spotřebitele v případě smluv uzavřených na dálku ⁽¹⁾ a směrnice Rady 93/13/ES ze dne 5. dubna 1993 o nepřiměřených podmínkách ve spotřebitelských smlouvách ⁽²⁾, měla by opatření uvedená v článku 3 zákazníkům zabezpečit, aby

a) měli právo uzavřít se svým poskytovatelem služeb v plynárenství smlouvu, která obsahuje:

- totožnost a adresu dodavatele;
- poskytované služby, nabízenou úroveň kvality služeb, jakož i lhůtu pro počáteční připojení;
- nabízené druhy služeb údržby;
- prostředky, kterými je možné získávat aktuální informace o všech uplatňovaných sazbách a poplatcích za údržbu;
- trvání smlouvy, podmínky, za nichž je možné služby nebo smlouvu obnovit nebo zrušit, a případnou možnost bezplatného odstoupení od smlouvy;
- jakékoli náhrady a odškodnění, které se uplatňují na smluvní službu v případě, že není dodržena úroveň kvality, včetně nesprávného nebo zpožděného účtování;
- metodu zahajovacích procedur pro řešení sporů v souladu s písmenem (f);a
- informace o právech spotřebitele, včetně informací o vyřizování stížností a všech informací podle tohoto písmene sdělené jasnou formou prostřednictvím vyúčtování a internetových stránek plynárenských společností.

Podmínky musí být spravedlivé a dobře známé předem. V každém případě by se tyto informace měly poskytovat před uzavřením nebo potvrzením smlouvy. Pokud se smlouvy uzavírají prostřednictvím zprostředkovatelů, poskytují se uvedené informace taktéž před uzavřením smlouvy;

b) dostávali přiměřené informace o každém úmyslu změnit smluvní podmínky a informace o svém právu na odstoupení v případě jejího vypovězení. Poskytovatelé služeb svým zákazníkům přímo a včas oznamují každé zvýšení poplatků ve vhodnou dobu, nejpozději jedno běžné zúčtovací období poté, co zvýšení nabude účinku, a to transparentním a srozumitelným způsobem. Členské státy zajistí, aby zákazníci mohli svobodně odstoupit od smluv, pokud nesouhlasí s novými podmínkami, které jim oznámil jejich poskytovatel služeb v plynárenství;

⁽¹⁾ Úř. věst. L 144, 4.6.1997, s. 19.

⁽²⁾ Úř. věst. L 95, 21.4.1993, s. 29.

▼ **B**

- c) dostávali transparentní informace o uplatňovaných cenách a sazbách a o standardních podmínkách týkajících se přístupu a používání služeb v plynárenství;
- d) jim byla poskytována široká nabídka způsobů plateb, která nebude nepřiměřeně diskriminovat žádné zákazníky a jakékoliv systémy placení záloh musí být spravedlivé a přiměřeně odrážet pravděpodobnou spotřebu. Jakýkoli rozdíl v podmínkách musí odrážet náklady dodavatele týkající se různých platebních režimů. Obecné podmínky musí být korektní a transparentní. Poskytují se v jasném a srozumitelném jazyce a neobsahují mimosmluvní překážky, jež by bránily uplatnění práv zákazníků, např. nadměrnou smluvní dokumentací. Zákazníci musí být chráněni před nepoctivými a zavádějícími způsoby prodeje;
- e) jim nebyl účtován poplatek při změně dodavatele;
- f) měli prospěch z transparentních, jednoduchých a levných postupů pro vyřizování stížností. Zejména musí mít všichni spotřebitelé právo na dobrou úroveň služeb a vyřízení stížností ze strany poskytovatele plynárenských služeb. Tyto postupy mimosoudního urovnávání sporů umožňují, aby spory byly vyřešeny spravedlivě a rychle, nejlépe ve lhůtě tří měsíců, a v odůvodněných případech zabezpečují systém odškodnění nebo náhrady. Tyto postupy by měly, kdykoli je to možné, být v souladu se zásadami stanovenými v doporučení Komise 98/257/ES ze dne 30. března 1998 o zásadách pro orgány odpovědné za mimosoudní urovnání sporů spotřebitelů⁽¹⁾;
- g) při připojení k plynárenské soustavě byli informováni o svých právech týkajících se dodávek zemního plynu specifikované kvality za přijatelné ceny podle platných vnitrostátních právních předpisů;
- h) měli k dispozici údaje o své spotřebě a mohli na základě výslovného souhlasu a zdarma poskytnout kterémukoli podniku s dodavatelskou licencí přístup ke svým měřeným údajům. Strana odpovídající za správu údajů je povinna tyto údaje podniku vydat. Členské státy určí formát těchto údajů a postup, jakým dodavatelé a spotřebitelé budou mít k těmto údajům přístup. Za tuto službu nesmějí být spotřebitelé účtovány žádné další náklady;
- i) byli řádně informováni o skutečné spotřebě plynu a nákladech na ni, a to dostatečně často, aby mohli regulovat svou spotřebu plynu. Informace se podávají v dostatečném časovém rámci, který bere v úvahu možnosti měřicích zařízení spotřebitelů. Řádně se zohlední nákladová efektivita takových opatření. Za tuto službu nesmějí být spotřebitelé účtovány žádné další náklady;
- j) obdrželi závěrečné vyúčtování po jakékoli změně dodavatele plynu nejpozději šest týdnů poté, co změna dodavatele proběhla.
2. Členské státy zajistí zavedení inteligentních měřicích systémů, které podpoří aktivní účast spotřebitelů na trhu s dodávkami plynu. Zavedení těchto měřicích systémů může být podmíněno ekonomickým posouzením všech dlouhodobých nákladů a přínosů pro trh a jednotlivého spotřebitele nebo posouzením toho, jaký způsob inteligentního měření je nejhospodárnější a nejpatřičnější z hospodářského hlediska a jaký harmonogram jejich distribuce je proveditelný.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 115, 17.4.1998, s. 31.

▼B

Toto posouzení se uskuteční do 3. září 2012.

Na základě tohoto posouzení členské státy nebo jakýkoli příslušný orgán, který členské státy určí, připraví rozvrh pro zavedení inteligentních měřicích systémů.

Členské státy nebo jakýkoli příslušný orgán, který členské státy určí, zajistí součinnost těchto měřicích systémů, které mají být zavedeny na jejich území, a řádně zohlední příslušné normy a osvědčené postupy, jakož i význam rozvoje vnitřního trhu se zemním plynem.

▼B

PŘÍLOHA II

SROVNÁVACÍ TABULKA

Směrnice 2003/55/ES	Tato směrnice
Článek 1	Článek 1
Článek 2	Článek 2
Článek 3	Článek 3
Článek 4	Článek 4
Článek 5	Článek 5
—	Článek 6
—	Článek 7
Článek 6	Článek 8
Článek 9	Článek 9
Článek 7	Článek 10
—	Článek 11
Článek 7	Článek 12
Článek 8	Článek 13
—	Článek 14
—	Článek 15
Článek 10	Článek 16
—	Článek 17
—	Článek 18
—	Článek 19
—	Článek 20
—	Článek 21
—	Článek 22
—	Článek 23
Článek 11	Článek 24
Článek 12	Článek 25
Článek 13	Článek 26
Článek 14	Článek 27
Článek 15	Článek 29
Článek 16	Článek 30
Článek 17	Článek 31
Článek 18	Článek 32
Článek 19	Článek 33
Článek 20	Článek 34

▼B

Směrnice 2003/55/ES	Tato směrnice
Článek 21	Článek 35
Článek 22	Článek 36
Článek 23	Článek 37
Článek 24	Článek 38
Čl. 25 odst. 1 první a druhá věta	Článek 39
—	Článek 40
Článek 25 (zbývající ustanovení)	Článek 41
—	Článek 42
—	Článek 43
—	Článek 44
—	Článek 45
Článek 26	Článek 46
—	Článek 47
Článek 27	Článek 48
Článek 28	Článek 49
Článek 29	Článek 50
Článek 30	Článek 51
Článek 31	Článek 52
Článek 32	Článek 53
Článek 33	Článek 54
Článek 34	Článek 55
Článek 35	Článek 56
Příloha A	Příloha I